

V 19. LETNIK

Pred vami, dragi naročniki in bralci, je prva številka 19. letnika našega pokrajinskega tednika. Štiska v tiskarni — pravijo, da je po marcu ali aprilu letos, ko se bomo selili v nove prostore in na nove stroje DELA, ne bo več — je kriva, da je list danes malo tanjši kot smo sicer navajeni. Prihodnji teden vas bo začel obiskovati spet redno na 28 straneh.

Naklada domačega tednika (zda ga tiskamo že nekaj nad 29.000 izvodov), njegova priljubljenost ter močna razširjenost v slehernem kraju širše Dolenjske pa hkrati zadolžuje delavce v uredništvu in upravi lista. Odgovorni smo za vsebino, dobro obveščenoost, tekoče in sprtno poročanje o vseh najvažnejših dogodkih v pokrajini. »To je naša dolžnost!« bo morda porekel ta ali oni — in prav bo imel. Ni pa samo dolžnost tista, ki nas, delavce pri Dolenjskem listu, iz leta v leto sili, da vlagamo vse naše napore in sposobnosti v to, da bi imela pokrajina vsebinsko in grafično dober, pregleden in učinkovit časnik. Je nekaj več, kar nas veže na naš tednik in kar nas nenehno priganja: ljubezen do dela in veselja nad že doseženimi uspehi, prepletano z globoko zavestjo o pomenu in odgovornosti sredstev informiranja v tem obdobju razvijajočega se samoupravljanja socialistične družbe. Zato posvečamo vsebinski domačega tednika toliko truda, skrbi in resničnih naporov, da bi bil list dober aktivist Socialistične zveze, pošten obveščevalec in zanesljiv združevalec vseh naporov delovnih organizacij, občinskih skupščin, posameznikov kot organizacij in društev v vseh 9 občinah! Odtod taka zagretost za delo in prizadevanost, da bi naša naklada iz leta v leto. V tem je morda treba iskati enega izmed vzrokov, da se — skupaj z vsemi dosedanjimi naročniki — tako z veseljem lotevamo naporov in nalog, ki nas vodijo k uresničitvi starega, pa za nas še kar nič obrabljenega gesla: V VSAKO HIŠO DOLENJSKI LIST.

Ali smo uresničili sklepe in obete, dane ob začetku lanskega letnika? V uredništvu in upravi sodimo, da se je domači tednik v letu 1967 spet za močan korak približal cilju, ki ga ima pred seboj vsak naš časnik in časopis. Kaj obetamo za letos? Nič novega — pa vendar vse tisto, kar nas naj še bolj združuje z občani, našimi bralci in volivci, s starimi in z mladimi, z delavci, s kmeti, z ljudsko inteligenco, z eno besedo: z vsemi, ki si prizadevajo na tak ali drugačen način, da bi pokrajina šla v korak z že bolj razvitimi predeli naše domovine, svoji sreči in večjemu blagostanju naproti.

Radi bi, da bi bil DOLENJSKI LIST zares in čisto ves naš, last vseh prebivalcev pokrajine, ki mu je dala svoje ime.

TONE GOŠNIK

Jožica Germovšek v trenutku, ko je prvič videla svojega sinčka. (Foto: Rla Bačar)

Mamica na sliki je Ljudmila Vovkova iz Sevnice. Njena hčerka je v novem letu prva zajokala v brežiški porodnišnici. Uredništvo našega lista poklanja novorojeni deklici 10.000 starih dinarjev kot začetno vlogo na hranilni knjižici. (Foto: J. Teppy)

Uveden je prispevek od zemljišč

Od 1. januarja naprej bo treba v Trebnjem, na Mirni in v Mokronogu plačevati prispevek za uporabo mestnega zemljišča

Ker mora občina nekje dobiti denar za plačevanje izdatkov za urejanje zemljišč v

večjih občinskih središčih, dovoljujejo predpisi uvedbo prispevka za uporabo mestnih zemljišč. Po novem je ta prispevek mogoče predpisati za celo ureditveno območje, to pa pomeni, da ga bodo v trebnjski občini plačevali prebivalci Trebnjega, Mirne in Mokronoga ter bližnje okolice. Vsak mesec bo treba od

kvadratnega metra uporabne tlorisne površine stanovanjskih in poslovnih prostorov plačati 10 starih dinarjev, gostinci, obrtniki in delovne organizacije pa bodo morale od vseh drugih površin, tudi dvorišč in vrtov, ki jih uporabljajo za svojo dejavnost, plačevati 3 stare dinarje od kvadratnega metra.

Franci Kuhar: »Ne upoštevajmo umetnih tradicij!«

Na vprašanje Ljubljanskega dnevnika: »Kaj bo prineslo leto 1968?«, je odgovoril tudi Franci Kuhar, predsednik OBS v Novem mestu, ki je med drugim dejal:

»Tiste redke delovne organizacije, ki še niso našle ustreznega prostora pod soncem, naj bi ga našle čimprej, morda že v letošnjem letu. Poslovanje na majni rentabilnosti je lahko usodno. Za večino naših delovnih organizacij pa želimo, da bi bile pri uresničevanju svojih programov vsaj tako uspešne, kot so se uspešno vključevale v nove tokove gospodarstva.

Predvsem pa bi rad podčrtal željo, da bi Dolenjska kot celota, z vsem svojim gospodarstvom in družbenimi dejavnostmi, dobila v slovenskem prostoru tisto mesto, ki ji gre. Skrajni čas je, da prenehamo ob vsaki priložnosti posebej razglabljati, kam sodi, kaj je in kje je. Če je že potrebno sekati slovenski prostor, potem upoštevajmo njegove naravne, geografske in zgodovinsko pogojene enote, ne pa umetnih tradicij.«

Spet z dečkom v novo leto

Jožica Germovšek z Daljnega vrha je prva v letu 1968 rodila v novomeški porodnišnici — Njenemu sinčku, ki bo po vsej verjetnosti Jožek, so pomagali na svet s carskim rezom — Leto 1968 se je torej spet začelo z dečkom kot lansko, v katerem je bilo rojenih 913 dečkov in 901 deklica

Na Silvestrovo so imeli v novomeški porodnišnici še kar mirno noč. Vse od popoldneva, ko je ob 16. uri Marija Ivanšek iz Metlike povila sina, za dežurno ekipo ni bilo posebnega dela do polnoči. Torej pa, ko so si ljudje v lokalih najživalneje nazdravljali, se je dr. Zeljko Šriber odločil za carski rez, s katerim je bilo treba pomagati porodnici Jožici Germovšek.

22-letna mamica, zaposlena kot natakarica v novomeški kolodvorski restavraciji, doma z Daljnega vrha je prišla prvič roditi 31. decembra 1967 okoli 21.30.

Dežurna ekipa, v kateri so sodelovali: dr. Zeljko Šriber,

zdravnica anesteziistka Marijka Kramar, medicinska sestra Zdenka Kaplan, babica Bosiljka Mihalič, instrumentarica Anka Čepar, negovalka Andreja Sinigoj in strežnica Marija Stefančič, si je odlašala, ko je ob 1.40 prišel na svet zdrav in krepak deček.

Kakih 9 ur po porodu se je Jožica Germovšek že prav dobro počutila. Rekla je, da ni bilo nič hudo, ker je dobila narkozo. Tudi ko se je zbudila iz spanja, ni imela bolečin.

Prav med najinim pogovorom ji je negovalka prinesla otroka. Prvič je videla sinčka, ga stisnila k sebi in ga dolgo gledala.

— Se mi zdi, da je tu dooben, — je nato rekla.

— In kako mu bo ime?

— Po vsej verjetnosti bo Jožek, kakor želi mož.

Zvedeli smo, da živi Germovškova v urejenih razmerah. Z možem, ki je kurjač na železnici, stanujeta na njegovem domu na Daljnem vrhu. Jožica se poletj vozi v Novo mesto s kolesom, pozimi pa ima v službo uro hoda. Ko bo po porodniškem dopustu nastopila službo, bo otroka varovala tašča.

Uredništvo našega lista je mladi mamici zaželelo srečo s šopikom nageljnov, njenemu sinčku pa smo, kot je že običaj, podarili hranilno knjižico z 10.000 Sdin. R. B.

Brežice: prva je bila punčka

Zadnji novorojenček pred polnočjo je bil deček, prva po polnoči deklica — V brežiški porodnišnici se je lani rodilo 432 dečkov in 369 deklic — Devetkrat so prišli na svet dvojčki

Tako obilne praznične žetve, kot je bila za to novo leto, na porodniškem oddelku bolnišnice v Brežicah že dolgo ne pomnijo. Od nedelje do torka opolnoči se je zvrstilo 12 porodov. Dežurni zdravnik primarij dr. Anton Glušič je imel polno roko dela. Noben praznični dan ni minil brez operacije. Kar trem novorojenčkom je po-

magal na svet s carskim rezom.

TOVARIŠ TITO VSEM NAŠIM DELOVNIM LJUDEM

»Ob novem. prihajajočem letu izražam najiskrenejše čestitke in želje za uspešno in ustvarjalno delo vsem občanom naše dežele, kolektivom v industriji in kmetijstvu, vsem delovnim ljudem, pripadnikom naše JLA, pionirjem in mladini — vsem želim srečno novo leto 1968, o katerem smo prepričani, da bo omočilo našim narodom še močnejše napredovati.«

V noči, ko se je menjalo leto, je dežurala babica Mila Šumarno. Pri njej sta rodili zadnja mamica v starem in prva v novem letu. Novorojenčka 25-letne Mihaele Rudičeve iz Dolnje Piroške so vpisali v rodni knjižici pod številko 801.

Po polnoči so v knjigo z letnico 1968 najprej vpisali deklico, a samo s prilikom, ker ji mati še ni izbrala imena. Rodila jo je Sevnčanka Ljudmila Vovkova. To je njen četrti otrok. Doma ima že tri deklice. Najstarejša je v 12. letu. »Vedno pridem v bolnico takrat, ko znanjca fantov.« je tov. Vovkova šaljivo pripomnila. Oba s možem sta zaposlena v KOPI-TARNI, on kot finostrugar, ona kot brusilka pet. J. T.

Mokronog: vlom v novoletni noči

Na Silvestrovo se niso vsi dobrodušno oprijemali kozarčkov in čakali dvanaajste ure. V Mokronogu so to noč neznanci (ali neznanec) vlomili v mesarjio in jo okradli za več kot pol milijona starih dinarjev vrednosti. V noči od 2. na 3. januar pa je bil v Mokronogu še en vlom. Do časa, ko to poročamo, kaj več še nisimo mogli zvedeti. Uprava javne varnosti oba primera vztrajno raziskuje.

Pred novim letom so v NOVOTEKSU odprli otroški vrtec. Dedek Mraz je prinesel malčkom poleg koša daril tudi vrtec, njihovim staršem pa deljen delovni čas. Z delovnim časom od 8. do 16. ure so po novem letu začeli tudi v LABODU, vendar tam brez otroškega vrta! (Foto: S. Dokl)

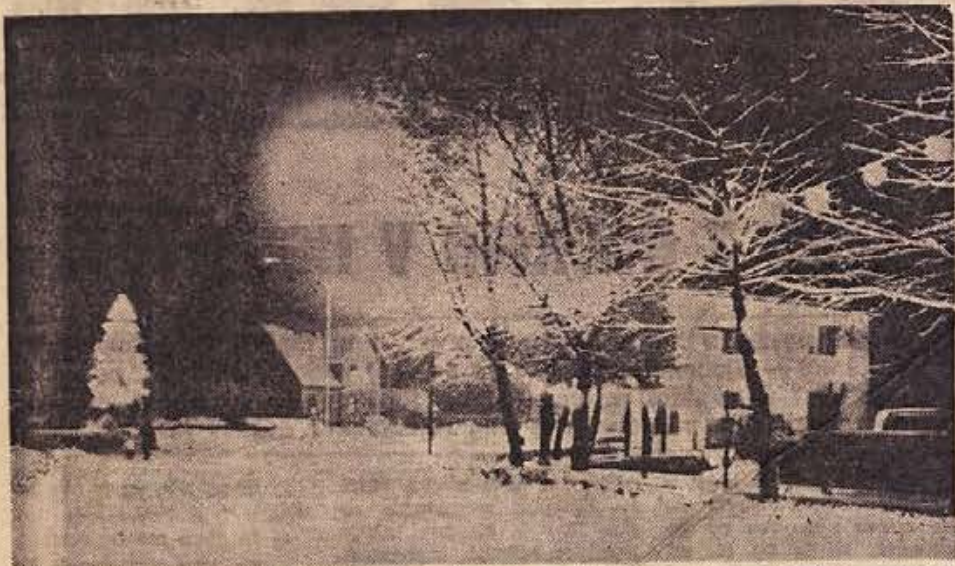
OD 4. DO 14. JAN.

Padavine okrog 5. januarja, od 8. do 10. januarja in okrog 14. januarja. Okrog 8. januarja pričetek hudega mraza.

Dr. V. M.

Kako smo praznovali pri nas

Zasnežene jelke, polne raznobarnih žarnic, po ulicah mest in križiščih, svetleči se napisli »Srečno 1968!« po pročeljih poslovnih stavb, razigrane družbe po gostiščih in mnogi stiski rok z iskreno čestitko ob polnoči. In že smo res v novem letu. Naj nam mine polno uspehov in delovnih zmag v miru in brez vojne! — Na sliki: križišče pred IMV v Novem mestu (Foto: M. Vesel)

Veselo slovo v Krškem

Prebivalci Krškega so dočakali novo leto v hotelu SREMIČ, v gostišču na Sremitu, v domu TVD PARTIZAN in doma pri televizijskih in radijskih sprejemnikih. Vsa gostišča v občini so bila dobro obiskana.

Mesto je bilo že nekaj dni prej slavnostno okrašeno in razvedljeno. Bogate izložbe in noveletne jelke na cesti so napovedovale veselo pričakanje novega leta. Silvestrovska noč je minila v prazničnem razpoloženju. Ljudje so si vsevprek voščili vse najboljše za 366 dni v letu 1968.

Trebne: mali noveletni mozaik

OB DARJENIH 3900 OTROK. Društvo prijateljev mladine je skupno s občinsko konferenco SZDI zbralo za noveletno obdaritev otrok čez poldrugi milijon starih dinarjev samo v denarju, precej pa so nekatera podjetja prispevala tudi v blagu.

Novo mesto: polnoč kot podnevi

V Novem mestu so prve trenutke novega leta zaznale raketne, ki so jih izstrelili taborniki kluba »Strela« na Mestnih njišah. Številni občani, zbrani v lepo okrašeni gostiščih v Novem mestu in drugih večjih krajih ali doma pri televizorjih, so dvignili kozarce in si zaželeli srečno in zdravo novo leto. Nekateri Novomeščani so po polnoči odšli na ulice, na Glavnem trgu, razsvetljenem s napisli iz raznobarnih žarnic, pa je postalo živahno kot ob dopoldnevih. Novo mesto je bilo tokrat zares lepo okrašeno in razsvetljeno. Mavrična svetloba je sijala z jelk, iz izložb in s hišnih pročelij. Na pročelju tovarne zbiravil KRKA in prodajalne TEKSTIL sta zarezala napis SREČNO 68. Na Silvestrov večer in druge večere pred novim letom je dedek Mraz obiskal in obdaril predšolske in šolske otroke. Obdaritve so imeli tudi v delovnih or-

Sejmišča

Sejem v Brežicah

Na zadnjem brežiškem sejmu v letu 1967, ki je bil 30. decembra, je bilo naprodaj 290 pujskov, prodali pa so jih 190. Za manjše se zahtevali 600 do 625 Sdin za kilogram in za večje 600 Sdin za kilogram žive teče.

POMAGALE SO TUDI KRAJEVNE SKUPNOSTI.

Razen delovnih organizacij so prispevale tudi krajevne skupnosti. Tako sta na primer v Knežji vasi krajevna organizacija SZDL in krajevna skupnost kupili otrokom za novo leto copate za šolo, obdarili pa so tudi starejše in rovejše ljudi.

VSA GOSTIŠČA POLNA GOSTOV. V noveletni noči so bila vsa gostišča polna, luči po stanovanjih pa so kazale, da marsikje silvestrujejo tudi doma. Posebno se pohvalijo tisti, ki so čakali na svečan trenutek v Grmadi. Na Odrgi je silvestrovalo veliko Novomeščanov, motel pa je bil povečini rezerviran za Putniča.

NIC NESREČ, NIC PRETEPOV. Če izvzamemo vtiom v Mokronogu, so letošnji prazniki minili zelo mirno. Ni bilo ne prometnih nesreč ne protopov, čeprav je bilo razpoloženje kot že dolgo ne, vedo povedati delavci milice.

organizacijah. V več krajih v občini so priredili tudi praviljčne igrice.

700 gostov v Čateških

Na Silvestrov večer se je zbralo v Čateških Toplicah 700 veselih gostov z vseh vetrov. Največ je bilo seveda Zagrebčanov, ki se tudi sicer radi oglašajo v zdravilišču. Noveletna noč je minila ob plesnih zvoških v prijetnem razpoloženju. Tudi grad Mokrice je bil to noč zaseden do zadnjega kotička. Vse do jutra so se gostje prijetno zabavali. Okoli 300 jih je pričakovalo novo leto v tem gostinskem podjetju.

Veliko Brežičanov je dočakalo leto 1968 v krogu domačih ob televizorjih in radijskih sprejemnikih. Silvestrovanje je bilo tudi v domu JLA v Dobovi in vseh krajevnih središčih. Mesto tokrat ni bilo okrašeno tako kot prejšnja leta: na ulicah ni bilo pisanih luči, pa tudi noveletne jelke niso postavili pred pošto kot običajno. Najbrž so bili v zadregi za denar.

Na Silvestrovo v Beli krajini

Novo leto so Črnomalci dočakali v hotelu Lahinja, v restavraciji Grad, veselo pa je bilo tudi po vseh drugih gostilnah, pa tudi na zasebnih zabavah. Noveletno slavlje je

Veselje v ribniški in kočevski občini

ZA NOVOLETNE PRAZNIKE JE BILA RIBNICA zelo lepo okrašena, za kar sta poskrbeli krajevna skupnost in narava. Ribniški občani so silvestrovali v restavraciji, v domu Partizana in tudi v vseh gostiščih po vseh. Veselo je bilo tudi silvestrovanje v domu JLA in na Travnji gori, kjer pa bo prihodnjic treba poskrbeti za bolj spluženo cesto.

V KOČEVJU JE PO SKRBELE ZA VESELO SILVESTROVANJE KOLEKTIV HOTELA PUGLED kar v vseh svojih obratih. Vse je bilo polno, gostje pa so praznovali v zelo dobrem razpoloženju. Vseh gostov v Pugledu niti niso mogli sprejeti, marveč so odklonili precej prijav iz Ljubljane, Kranja in drugih krajev.

V Pugledu so tudi ugotovili, da so imeli v decembru rekordno število nočitev: kar 1020 gostov je bilo pri njih. Zanimivo je tudi, da je v Kočevju pred novim letom zmanjkalo kislega zelja — ne sicer narezanega, temveč glavnatega, ki je primerno za pripravljanje sarne. Seveda so ga ljudje pokupili zato, ker se po sarini bolje pije... Nesreč med prazniki v obeh občinih ni bilo.

JOŽE PRIMC

Dedek Mraz je bil vsepovsod

Novoletno veselje predšolskih in šolskih otrok se je začelo že teden dni pred Silvestrovim. V krški občini je dedek Mraz obiskal vse šole in vse varstvene ustanove. V spremstvu je imel kar 24 praviljčnih bitaj. Otrokom je razdelil siromna posamična in bogatejša skupna darila. Na sprejemih so priredili kulturne programe in pogostitve.

V brežiški občini so tudi najmlajši zadovoljni pričakali dedka Mrza. Obdaril je vse predšolske otroke in šolarje. Na pogostitvah so se cicibani in pionirji veselo zavrteli in zapeli na čast dobremu dedku.

Odprto pismo pošti v Kočevju

Delovnemu kolektivu POŠTE v Kočevju!

Iz Kočevja smo zadnji čas ponovno dobili pritožbe, da naročniki Dolenjskega lista ne dobijo v četrtek našega lista, čeprav pride pravočasno v Kočevje. Naročnik Ignac Hozjan, Trg svobode 2, Kočevje, nam je 29. decembra 1967 sporočil po dopisnici:

»Odpovedujem Dolenjski list z novim letom 1968. Ne dobim redne dostave vašega lista. Srečno novo leto 1968 vam želi HOZJAN.«

Javno vas vprašujemo: ali se zavedate, kakšno škodo povzročate s tem, da ne dostavljate v redu starim in novim naročnikom našega medobčinskega glasila Socialistične zveze? Iz Kočevja smo zvedeli, da naš tednik večasih raznašajo dostavljalci Ljubljanskega dnevnika, čeprav prihaja naš tednik na Vaš naslov. Nobenega pooblastila ali naročila nimate, da bi komu drugemu izročili naš časnik v dostavo. Sprti plačujemo predpisane pošne tarife za dostavo našega časnika in Vas zato ponovno javno pozivamo, da uredite redno dostavo Dolenjskega lista vsem našim naročnikom v Kočevju in v okolici mesta.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Bučen aplavz za umetnike iz Zagreba

DOM JLA je priredil v Brežicah dve svečani akademiji v počastitev dneva Jugoslovanske ljudske armade, 30-letnice Titovega vodstva v partiji in 50-letnice oktobrske revolucije. Prva proslava je bila namenjena šolski, delavski in vajenski mladini, druga pa odraslemu občinstvu. Obe sta bili polnočestvilno obiskani. Nastopali so dramski, operni in plesni umetniki hrvatskega narodnega gledališča. Obiskovalci so bili s programom izredno zadovoljni in so nagradili nastopajoče s prisrčnim aplavzom.

M. JARANOVIC

Šentrupert: KS je pohvaljena

Na letni konferenci SZDL v Šentrupertu je bila za veliko prizadevnost v lanskem letu pohvaljena KS. Mnogo truda so vložili zlasti v urejanje cest.

Referendum za gradnjo in obnovo šol

Ribniški občani bodo odločali o samoprispevku za šole

Te dni bodo prebivalci ribniške občine odločali o uvedbi samoprispevka za gradnjo in obnovo šol. Sklep o razpisu referenduma je sprejela skupščina na zadnji seji. Samoprispevek naj bi po predlogu znašal 2 odst. od bruto osebnih dohodkov zaposlenih, od katastrskega dohodka iz kmetijstva in od dohodka iz obrti. Z 2-odst. samoprispevkom bi se zbralo okoli 60 milijonov Sdin na leto. Ta denar bo porabljen za dograditev šole v Ribnici, za gradnjo šole v Loškem potoku in za obnovo oziroma ureditev sedanjih šol v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku.

Odveč je bojazen, da bo samoprispevek preveliko breme za kmete: plačali ga bodo

kotaj 7 milijonov na leto. Samo prebivalci ene vasi v ribniški občini pa so zbrali 70 milijonov (v denarju, delu in materialu) za popravilo cerkve. Vsi kmetje v občini bodo torej razmeroma lahko

zbrali le desetinko tega, kar je zmogla ena vas! V to smo prepričani toliko bolj, ker je samoprispevek namenjen za gradnjo in obnovo šol, v katerih se bodo učili otroci vseh občanov!

Hokuspokus v zdravstvu?

Oproščamo se, če je naslov pretiran ali celo prenegativen.

Zdravstveni dom Krško se želi pripojiti novomeškemu. Metlika hoče biti z dobri 7.000 prebivalci republika zase ali koooperativno skupno s Crnomlajem. Sernica gre h Celju, prav tako Brežice, čeravno pogojno. Kočevje in Ribnica izjemoma lahko ustanovita svoj zdravstveni dom, čeprav ne dosega meje, določene z zakonom. ZD Trebnje se pripoji Zdravstvenemu domu Novo mesto pod pogojem, da novi zdravstveni dom prevzame še neplačane anuitete v zdravstvu.

Soglasja gor, soglasja dol, referendumi, vroča kri, rivalstvo med občinami. Radji bi zapisali: živahna in koristna dejavnost, če ne bi imeli resnega pomisleka.

Kakorkoli smo kot latki zbrabali poročila o poteku in smislu reorganizacij,

začuda nismo mogli najti prepričljive utemeljitve, kako bo reorganizacija izboljšala delovanje zdravstvene službe in predvsem, kako jo bo racionalizirala, za koliko se bodo smanjili izdatki, ki neposredno ne gredo za zdravljenje. Nikjer ni temeljitega izračuna, nikjer zagotovi da se bo na primer za enega samega človeka tmanjalo stvilo tako imenovanih ostalih delavcev, ki dosega skoraj polovico vseh ljudi zaposlenih v zdravstvu.

Priča smo naglici, pritiskom, površnim združevanjem, na voljo pa ni udrobnejših izračunov, primerjav stroškov, strokovnih utemeljitev, kot da bi mislili, da bo zakonski predpis sam po sebi kaj prinesel. Javnost se sprašuje, kaj bodo z reorganizacijo dobili zavarovanci, ki morajo sami pokrivati vse večji del vse večjih stroškov!

M. LEGAN

Dopolnilna sredstva za TIS?

27. decembra je skupščina temeljne izobraževalne skupnosti (TIS) v Novem mestu sprejela začasen denarni načrt za letošnje prvo tromesečje, merila za financiranje

v drugem šolskem polletju 1967/68 in očitni delovni načrt izvršnega odbora TIS za leto. Na podlagi okvirnih meril za financiranje izobraževalnih zavodov se bo skupščina TIS letos potegovala za dopolnilna sredstva republiške skupnosti. V razpravi so načeli tudi dosedanje problematiko v financiranju srednjega strokovnega šolstva in omenili, da so delovne organizacije in Obs leta 1967 znatno pomagale izobraževalni skupnosti reševati najhujše denarne težave.

Na tej seji je bil Danilo Kovačič iz NOVOTEKSA izvoljen za novega predsednika skupščine TIS, prof. Veljko Troha pa je ostal predsednik izvršnega odbora.

OBVESTILO

O NOVEM DELOVNEM ČASU V GOSPODARSKI ZBORNICI SRS

Na podlagi sklepa 9. redne seje sveta delovne skupnosti z dne 20. 12. 1967 in soglasja upravnega odbora GZ SRS na 18. redni seji dne 26. 12. 1967 obveščamo vse člane zbornice, da bo tajništvo zbornice začelo s 1. januarjem 1968 z novim delovnim časom in sicer:

ponedeljek: od 9. do 17. ure
torek, sredo, četrtek: od 8. do 17. ure
petek: od 8. do 15. ure

GOSPODARSKA ZBORNICA SR SLOVENIJE

Mokronogu vode niso dodeljene

Sevniška občinska skupščina je, kot je bilo pričakovati, potrdila odločbo oddelka za gospodarstvo in finance

Mokronoški pododbor ribiške družine »MIRNA« je pred meseci zahteval od sevniške občinske skupščine, naj mu dodeli tudi mirenske vode na

območju sevniške občine, češ da na svojo roko ustanovijo na ribiška družina SEVNICA nima pravice do njih.

Kot je znano, je pred letom dni ribiška družina MIRNA razpadla zaradi medsebojnega nezaupanja in obtožb. Vodstvo družine je zatrjevalo, da cepitev ni v skladu z načeli o enotnem gospodarstvu z vodami, sevniški in krmeljski pododbor pa sta odločno zahtevala odepitev. Republiška ribiška zveza ni posredovala, stvari pa so prišle celo v roke sodišča.

Seveda je bila mokronoška zahteva o dodelitvi voda zavrnjena. Odločbo je izdal oddelk za gospodarstvo in finance, nanjo pa se je pritožil mokronoški pododbor in začasno tudi uspel, ker odločitev ni sprejela občinska skupščina. Na zadnji seji, 23. decembra, pa je sevniška občinska skupščina odločbo potrdila in s tem zadovoljila predpisu.

V počastitev 25-letnice pionirske organizacije je predsednik občinskega odbora DPM Novo mesto Ivan Grašič prirčdil sprejem za predstavnike pionirskih odredov vseh šol. (Foto: Slavko Dekl)

Nova stavba - ponos Žuničev

Prod kratkim so v žuničih svečano odprli stavbo, zgrajeno s pomočjo krajevne skupnosti Adlešiči, občanov, občinske skupščine Črnomelj in kmetijske zadruge. Gradbeni odbor je pod vodstvom Cirila Požeka vodil dela v lastni režiji ter zgradil stavbo, vredno okoli 23 milijonov Sdin.

V najlepši hiši, ki zdaj stoji v žuničih, je trgovina z železino in manufakturo, imajo pa tudi prehrabeni oddelk z bifejem. Sodobno opremljene ložale, ki imajo tekočo vodo in 500-litrski hladilnik, je prevzela v upravljanje kmetijska zdruga Črnomelj, poslovodja pa je Peter Dragičević.

Za prebivalstvo adlešičkega

področja pomeni nova trgovska hiša ena največjih priključitev povojnih let, saj je preskrba prebivalstva v teh krajih doslej močno šepala. Občani so h gradnji prispevali okoli 3 milijone Sdinarjev, bodisi z delom ali s prispevki.

Sevnica: boljši hmelj kot HMEZAD

V letu 1967 je sevniški Kmetijski kombinat pridelal na 50 ha starejših in 12 ha novih nasadov 63.291 kilogramov hmelja. Računajo, da je zaradi suše pridelek za 16,5 tone manjši, to pa pomeni pri povprečni ceni 2169 S din za nad 30 milijonov starih dinarjev manjši dohodek. Kljub temu hmeljarstvo ni imelo izgube. Zanimivo je, da je sevniški hmelj dosegel celo boljšo kakovost, kot je povprečje celotnega hmeljarskega združenja. Združenje je imelo 94 odstotkov prvo- in drugorazrednega hmelja, Sevnica pa 95,5 odstotka.

Trebnje: komisija bo preučila

Odborniki se na zadnji skupščinski seji niso strinjali z odlokom o prispevkih od zemljišč, po katerem bi bil prispevek predpisan po kraju bivanja lastnika. Menili so, da bi bilo to napak in da bi povzročilo negotovanje, ker imajo nižinski kmetje večkrat zemljišča v hribih in obratno. Predlagali so, naj posebna komisija, v kateri bodo tudi odborniki, stvari natančneje preuči. Skupščina pa se je strinjala s tem, naj tudi novi odlok upošteva kraj bivanja kot osnovo za obdavčitev. Sporne primere bo torej obravnavala komisija.

Očitek lovskim družinam

»Lovske družine so preveč zaprte vase in premalo sponujejo družbene interese,« so dejali udeleženci posveta o turizmu pri občinski konferenci SZDI v Brežicah. Po njihovem mnenju je premalo stikov med družinami in premalo sodelovanja teh z gostinskimi podjetji.

Včasih posamezniki zaradi osebnih koristi zadržujejo tuje lovce po svojih hišah, čeprav jim ne morejo nuditi tistega udobja, kot bi ga bili lahko deležni v sodobnem gostinskem okolju.

Razen tega se lovske družine premalo trudijo, da bi turisti ostali čim dlje v občini, da bi spoznali njene kulturne in druge zanimivosti.

FOTOGRAFIJA TEDNA

Je fotografe zametlo?

Fotografska bera za nagrado tedna je bila v sredo bolj pičila. Padlo je precej snega pa najbrž zato nismo dobili nobene fotografije o zametenih fotografih. Prvo nagrado

10.000 Sdin

sino prisodili Tonetu Zalokarju iz Krškega za »DEDEKA MRAZA V TOVARNI PAPIRJA«. Druge nagrade nismo podelili, tretjo

3.000 Sdin

pa je prejel Slavko Dekl iz Novega mesta za »NE-SREČO PRI PONIKVAH«.

Vse druge slike, ki smo jih ta teden prejeli niso ustrezale našemu razpisu »Za fotografijo tedna«.

Fotografije, ki jih pošiljate morajo biti narejene vsaj na formatu 13 x 18 cm in morajo imeti primeren podpis s podatki:

- datum posnetka,
- kraj posnetka
- kdo ali kaj je na sliki,
- kako je bila posneta (film, osvetlitveni čas, zaslonka).

Do ponedeljka 8. jan. 1968, je naslednji vaš roki Vaši posnetki morajo biti v uredništvu Dolenjskega lista ta dan do 12. ure! Mnogo sreče, iznajdljivosti in ostro oko vam želi

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

FOTOGRAFIJA TEDNA

DEDEK MRAZ V TOVARNI PAPIRJA. V tovarni papirja in celuloze v Krškem so tudi tokrat stroji tekli vse praznične dni, celo na Silvestra popolnoma si dežurna skupina ni mogla privoščiti praznovanja. Zato pa jih je obiskal dedek Mraz kar na delovnem mestu! V tovarni so sklenili, da strojev zaradi praznovanja ne bodo več ustavljali, saj bodo le tako dosegli večjo produktivnost in boljši zaslužek. (Foto: Tone Zalokar - prva nagrada za »Fotografijo tedna« - ORWO NP 18, zaslonka 4, bliskovna luč)

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Avgust Sivak, član kolektiva splošna bolnica Novo mesto; Pavel Golob in Mirko Ferbežar, člana kolektiva Iskra Novo mesto; Aldo Sinkovec, član kolektiva INIS Novo mesto; Franc Hrovatič, član kolektiva IMV Novo mesto; Jože Kozo glav, Janez Gornik, Alojz Bevc, Peregrin Kosir in Milan Začrnek, člani kolektiva Krka, Novo mesto; Ivan Katol, član kolektiva Pionir, Novo mesto; Alojz Pavlin in Ivan Turk, člani kolektiva IMV Novo mesto; Jože Zupančič, kmet iz Selišč; Franc Saček, strojnik iz Vollesga Oruhka; Stane Ada mlč, član kolektiva Bograd, Črnomelj; Angela Gorše, gospodinja iz Trške gore; Jozeta Zupančič, gospodinja iz Sevnega; Terezija Zupančič, gospodinja iz Sevnega; Marija Barbo, gospodinja iz Birčene vasi; Alojzija Hrovatič, gospodinja iz Gornjih Lakovic; Dragica Plut, Boris Lovrenčič, Franc Slariha, Zvonko Vrtni, Radko Markelčič in Stefa Barič, člani kolektiva Iskra, Selišč; Anica Slaven, gospodinja iz Dolnjih Lakovic; Marija Šurba, Milka Sulčaršič in Danica Muhič, gospodinja iz Gornjih Lakovic; Franc Kunič, delavec iz Pustega gradu; Danica Birkelbah, članica kolektiva Beli Črnomelj; Stane Špehar, kroljč iz Desina; Jože Šuklje, Stanislav Sinkovec, člana kolektiva Zora, Črnomelj; Marija Matkovič, gospodinja s Tanče gore; Franc Jaklič in obrtnega komunalnega podjetja Črnomelj; Alojz Adam, upokojenec iz Črnomelja; Mila Matkovič, kmet s Tanče gore; Mirko Panjan, kmet iz Podloga; Frankiška Vrebec, gospodinja iz Grbelj; Silvo Begičević, član kolektiva Elektro Črnomelj; Alojz Simec, kmet iz Podloga; Danijel Simec, kmet iz Grbelj.

Čestitka gen. polkovnika Djoke Jovanića

Tik pred novim letom nam je komandant zagrebške armadne oblasti general polkovnik Djoko Jovanić postal brzojavno čestitko v imenu pripadnikov oblasti kot v svojem imenu s katero zeli članom kolektiva Dolenjskega lista plodno in veselo novo 1968. leto. Tovariš komandant se je hkrati zahvalil Dolenjskemu listu za napore, ki smo jih vložili v informiranje javnosti o življenju in delu enot JLA na našem področju v preteklem letu. — Tovarišu komandantu smo se za priznanje topto zahvalili ter zaželeli njemu kot vsem pripadnikom JLA srečno in novih uspehov polno novo leto.

Srečanje v Stopičah

Ob dnevu JLA je skupina vojakov iz Pogane obiskala osnovno šolo »Janeza Trdine« v Stopičah. Nikola Marjanović je učencem razdelil nagrade za najboljše naloge o dnevu JLA. Velimir Pavlovič pa je učencem pripovedoval, kako so vojaki udomačili srce v namiznem tenisu so pionirji premagali vojake z 9:5.

Kočevje: en svet manj

Na zadnji seji je občinska skupščina Kočevje sprejela odlok o spremembi statuta, ki določa, da bo imela skupščina odslej en svet manj. Združila sta se namreč svet za kulturo in svet za izobraževanje in telesno vzgojo. Tako ima občinska skupščina zdaj 7 svetov.

Tudi v novem letu si bomo prizadevali naše odjemalce zadovoljivo postreči!

»Deletekstil« CRNOMELJ

V Novem mestu smo tokrat prvič postavili v križiču pri Petrolovi črpalki novoletno jelko za prometne miličnike, drugo jelko pa za miličnike v veži postaje milice. Čeprav je bilo prvič, so delovni kolektivi in posamezniki obdarovali organe javne varnosti tako, kot da je to že dolgoletna tradicija. Vsem, ki so se odzvali naši pobudi: iskrena hvala! — Na sliki: predstavnici tovarne zdravil »Krk« čestitata miličniku Jožetu Čopiču in mu izročata darilo. (Foto: M. Vesel)

Postaja prometne milice in postaja milice Novo mesto se zahvalujeta Dolenjskemu listu za pobudo za novoletno obdaritev miličnikov. Zahvaljujemo se tudi delovnim kolektivom in vsem posameznikom, ki so se odzvali tej lepi pobudi in nam čestitali ter nas obdarovali. Voznikom želimo srečno vožnjo, občanom pa srečno novo leto 1968!

POSTAJA PROMETNE MILICE IN POSTAJA MILICE NOVO MESTO

Kmetje za ustavljen davek

Ne samo obrtniki, tudi kmetje so v brežiški občini izrazili željo po ustavljenem davku. Vsaj za pet let naprej bi radi vedeli, koliko bodo moral prispevati družbi. »Potem bomo tudi mi laže planirali,« so dejali kmetje na posvetu s predstavniki občinske konference Socialistične zveze.

Francšek Sajc: ODMEVI OKTOBRske REVOLUCIJE

Predlog so utemeljili s tem, da je bilo na Dolenjskem v dobi prevrata nekoliko sličnih pojavov, kjer je nastopala razburjena množica in zahtevala svoje pravice. Zato ni izključeno, da bi razprava v Novem mestu utegnila vplivati na razburjene duhove.

Državni pravdnik v Novem mestu je s tem soglašal. Pri zadnjem kmetemskem zborovanju v Novem mestu se je pokazalo, da se razburjenje, ki ga je povzročil kazenski postopek zavoljo izgrediv v Kandiji med kmetemskim ljudstvom, še ni poleglo. To razburjenje bi predloženca zadevalo, ako bi se sodila tu, še poostriša in morda bi prišlo do novih izgrediv, ki bi se obrnili zoper sodišče.

Tako je kazensko zadevo proti viniškim upornikom dobilo deželno sodišče v Ljubljani, ki je razpisalo razpravo za 21. april 1920. Razprava pa je morala biti zopet preklicana, ker je bil zaradi železničarske stavke ves promet na železnici ustavljen in obtoženi ne bi mogli priti na razpravo.

»Upornike« je rešila zaporov še amnestija

Razprava je končno bila 19. in 20. maja 1920. Peter Balkovec je bil obsojen na 3 leta zapora, Florijan Malešič na eno leto, Kobe na 2 meseca in Zugelj na 3 tedne, 10 obtožencev pa je bilo oproščanih. Vendar tudi obsojenim ni bilo treba v zapor, ker jim je bila z amnestijo kazni v celoti oproščena.

O dogodkih na Vinici so tedaj veliko pisali vsi časopisi, da so na široko odmevali ne samo po Beli krajini, temveč po vsej Sloveniji. Na Vinici in v Beli krajini pa je viniška »buna« že prehajala v legendo, ki je širila in krepila revolucionarne ideje.

Resničnim dogodkom so ljudje dodajali dogodke, ki se niso zgodili, ali pa jih začeli drugače razlagati. Ti kasnejši dodatki zgodovinskim dejstvom so razvidni iz dosedanjih nekritičnih opisov viniških dogodkov.

Ti zatrjujejo, da je bilo 1. novembra 1918 ali 21. aprila 1919 proglašena republika ali republikanska oblast, Pavlešiča pa imenujejo prezidenta republike, čeprav je bil le predsednik zborovanja in prisegel republikanski ureditvi jugoslovanske države. Na Vinici je bilo 8 in na 14 orožnikov, ki pa niso bili razoroženi 24. aprila niti niso vzklicali republiki. Lovšin ni bil voditelj upora 21. aprila, temveč je prav on v znatni meri razorožil. Novoizvoljeni odbor ni imel tri dni oblasti, ki je sploh ni prevzel. 21. aprila je v uporih sodelovalo okoli 150 ljudi, in ne 500 itd.

Velicina viniških dogodkov po vsem tem ni samo v upor 21. aprila, temveč v trajnem spontanem revolucionarnem gibanju, ki ga ni zadušil prihod srbske vojske, temveč se je prebijalo in krepilo navzlic vsemu preganjanju in nasilju. Večina kmetov se je vztrajno otklepala republikanskih in boljševiških idej, čeprav niso imeli med seboj kakšnega pravega krajevnega voditelja in čeprav so razni politični agitatorji skušali za svoj mlin izrabljati njihovo politično razpoloženje.

Tako je v začetku novembra 1920 Anton Hoegsman pridobil za organizatorja socialnodemokratske stranke Petra Balkovca in Jurija Zagarja, ki sta že za nedeljo, 14. novembra, sklicala socialistični shod. Čeprav komunisti niso vzpostavili svoje krajevne organizacije, so na volitvah 28. novembra zmagali. Dobili so 106 glasov in socialisti 102. Torej se je kar 208 volivcev izreklo za socializem, za republiko in korenite socialne spremembe, za katere so se zavzemali komunisti in socialisti.

Ljudstvo je ostalo zvesto idejam Oktobra in socializma

Ta odločitev volivcev v viniški občini je najboljši odgovor, kakšnega značaja je bilo tamkajšnje uporniško gibanje. Če bi bilo to gibanje pod pretežnim vplivom Račičeve HRSS, potlej bi se viniški volivci odločali za podobno slovensko kmečko stranko, za Samostojno kmečko stranko. Toda SKS je skupaj z liberalno JSDS dobila dobrih 36 glasov. Nekdaj vsemogočna klerikalna stranka pa je zbrala le še 85 glasov.

Spontano revolucionarno gibanje v viniški občini je bilo tako široko in globoko zakoreninjeno, da je še dobri dve leti po prevratu relativna večina ostala zvesta boljševiškim idejam oktobrske revolucije in glasovala za komunistično stranko, sko-

raj dve tretjini volivcev pa se je izreklo za socializem, s takim volilnim izidom je bila takrat viniška občina na prvem mestu na Slovenskem med izključno kmečkimi občinami!

V Beli krajini je 3. avgusta 1919 prišlo do manjših nemirov tudi v Adlešičih. O njih je 12. avgusta »Jugoslavija« poročala, da so se le pojavili, toda energični nastop okrajnega glavarja je vse udušil v kalih, hujskači pa so prišli za jetniške zapahne. K tej vesti je črnomaljski okrajni glavar v svojem poročilu deželni vladi dodal nekaj podrobnosti.

Učitelj Božo Račič iz Adlešičev se je 4. avgusta 1919 oglašil na glavarstvu in povedal, da so minulo noč »nahujskani fantje« v Adlešičih razgrajali ter njemu, trgovcu Metodu Lileku in drugim nevarno grozili, ker je Lilek svoj čas fantom prigovaljal, naj odidejo na orožne vaje, Ivan Adlešič, vodja nemirnočev, pa jim je odsvetoval. Na to ovadbo so orožniki 8. avgusta aretirali Adlešiča, Ivana Grabrijana in Josipa Skubeta ter jih izročili sodišču.

Spontano revolucionarno gibanje na po-deželju se je tedaj že umirilo in poleglo, čeprav se je med ljudmi širilo nezadovoljstvo zavoljo nitro naraščajoče draginje in splošnega pomanjkanja osnovnih življenjskih potrebščin. Medtem ko so takrat naraščale revolucionarne delavske akcije, so kmetje zaradi neuspehov opustili samostojen in nepovezan boj. V večji meri so se začeli vlijujevati v razgibano politično življenje. Precej so se ogrevali za Samostojno kmečko stranko, ki je s svojimi radikalnimi gesli jeseni 1919 povsod razpredla svojo agitatorsko mrežo.

Kako je bilo na Veseli gori pri Šentrupertu s Šmalčevimi klobuki

Vendar je revolucionarno razpoloženje še nekaj časa ostalo med kmečkim ljudstvom. To so dolenjski kmetje po prej navedeni ugotovitvi državnega pravdnika v Novem mestu pokazali na kmečkem taboru, ki ga je SKS sklicala 8. februarja 1920 v Novem mestu. Tam se je po oceni novomeškega okrajnega glavarja zbralo okoli 4000 kmečkega prebivalstva iz novomeške okolice. To so pokazali tudi v dveh akcijah.

Na Veseli gori pri Šentrupertu je bil 12. marca 1920 semenj, na katerega je trgovec Ivan Šmalc z Mirne pripeljal voz klobukov. Zanje je celo po mnenju krškega okrajnega glavarja zahteval »pre-

»Spontano revolucionarno kmečko gibanje je valovilo po vsej Sloveniji. Akcije so se ponavljale zdaj tu, zdaj tam. Casovno so se vrstile brez večje prekinitve od prevrata do poletja 1919, čeprav je meščanski oblastni uspeval, da je osamljene uporniške nastope drugega za drugim zadušila, ker so bila uporniška žarišča nepovezana in zato niso usklajevala svojih akcij... Slovensko kmečko ljudstvo je z novimi revolucionarnimi dejanji obogatilo svojo revolucionarno tradicijo. Zlasti živ spomin mu je v kasnejših letih ostal na revolucionarne dogodke v povojni dobi. To je omogočilo, da je KPJ od leta 1935, ko je ustvarjala ljudsko fronto, svoja oporišča med kmeti hitro dobila v revolucionarnih žariščih, ki so preostala iz povojne dobe.«

FRANČEK SAJc (v referatu »Revolucionarna gibanja kmečkega ljudstva v Sloveniji 1917—1919«)

tirano visoko od 400 do 800 kron ter se vrhu tega ljudstva norčeval, da berači ne morejo kupovati klobukova.

Pri Šmalčevem vozu se je zbralo kakih 200 kmetov, ki so »hrupno« zahtevali, da mora Šmalc prodati klobuke po stari ceni. Ker tega ni hotel, ga je množica napadla. Orožniki so tedaj Šmalca zaščitili. Toda razjarjena množica je obkolila voz in zahtevala takojšnjo razorožajo klobukov po starih cenah.

Množica kmetov je neprestano naraščala, da tudi naskok sedmih orožnikov ni nič pomagal. Šole tedaj se je špekulacijski trgovec zbal in pristal, da bo razprodal po starih cenah. Ljudje pa so že tako pritiskali k vozu, da se je večkrat prevrnil. Klobuki so se vsuli po tleh in kmetje so jih hiteli pobirati. Špekulantski trgovec se je tako brez klobukov in brez denarja pod zaščito orožnikov vrnil domov.

Na Bučki: kmetje podprejo revolucionarni boj delavcev

Drugo akcijo so izvedli kmetje iz okolice Bučke in Skocjana med splošno de-

lavsko stavko aprila 1920. S svojim nastopom so kmetje pravzaprav hoteli podpreti revolucionarni boj delavstva.

Na Bučki je bil 26. aprila 1920 sejem, na katerem se je zbrala množica kmetov. Prišlo je tudi nekaj stavkajočih rudarjev iz Sentjanja. Med množico se je razširila govorica, da je kralj odstopil in da je v Ljubljani že republikanska oblast. Ljudje so govorili proti vojnim dobičkarjem, verzičnikom in rastoči draginji ter sklenili, da si bodo sami delili svojo pravico. Tako je nastala pobuda, da bodo šli »boljševikata« k trgovcu Pungerciču v Skocjan, o katerem so menili, da je v tamošnji okolici največji vojni dobičkar. Kakih 60 kmetov pod vodstvom treh stavkajočih rudarjev je v štiriredu odkorakalo v Skocjan.

Orožniška postaja v Skocjanu je v svoji prijavi okrajnemu sodišču v Mokronogu 27. aprila 1920 takole opisala razpoloženje kmečke množice na Bučki in izbruh ljudskega nezadovoljstva:

»Dne 26. 4. 1920 vrnil se je na Bučki, okraj Krško, letni sejem, na katerega so prišli od vseh strani boljševiško navdahnjeni elementi z namenom, da bodo tamkaj dospeli trgovci oropali njih blagov.

Ker se jim namen na Bučki vsled tega, ker trgovci tjakaj niso dospeli in pa ker so bile orožniške patrole na Bučki tako dobro razvrščene, da niso mogli roparji pri majhnem številu na sejem došli trgovci doseči svojega namena in ker so opazili, da je večina orožništva bila skoncentrirana na Bučki, so se podali v Skocjan in takoj vdrli v trgovino Alojzija Pungerciča — bilo jih je skupaj okrog 60 — ter odnesli iz iste manufakturnega blaga v skupni vrednosti za približno 164.000 kron...«

Po obširni preiskavi so orožniki uspeli ugotoviti le devet udeležencev, ki so bili pred okrajnim sodiščem v Novem mestu 10. decembra 1920 obsojeni na kazni od enega leta do štirinajst mesecev zapora.

Med kočevskimi rudarji je nastala prva komunistična organizacija na Slovenskem

V času, ko so ponehvale revolucionarne kmečke akcije, se je tudi na Dolenjskem okrepilo revolucionarno delavsko gibanje, ki je nastalo v okviru socialnode-

možniške preiskave so zaostrele odnose med orožniki in rudarji, ki so pogosto vzklicali in prepevali po Kočevju. Okrajni glavar je zaman protestiral zavoljo tega pri socialističnih delavskih voditeljih. Zato je uvedel policijsko uro in po mestu pošiljal okrepljene žandarjske patrulje.

Zvečer 14. septembra je skupina rudarjev zopet prepevala. Ko so jo orožniki ustavili, je delavec Ivan Gatnik odvrnil: »Zakaj bi ne prepevali, saj imamo lastno domovino, saj smo se tudi mi borili za njo«. Ker Gatnik ni upošteval ponovnih opominov, so ga aretirali. Zatem se je okoli orožnikov nabralo kakih 30 rudarjev, ki so zahtevali Gatnikovo izpustitev. Ko so orožniki skušali prijeti tudi rudniškega strojevodjo Ferdinanda Finka, je ta zagrabil nekemu orožniku puško. Zatem so ga drugi orožniki podrli na tla, eden pa ga je hudo ranil, da je čez nekaj dni umrl.

Kočevski komunisti prevzamejo krajevno organizacijo JSDS in Unijo slovenskih rudarjev v Kočevju

Kočevski glavar je 27. septembra poročal, da se nočno razgrajanje rudarjev nadaljuje. Delavski voditelji so »napram najhujšim elementom, ki so prišli iz Seegrabena pri Leobnu, od koder so bili izgnani, brez moči«. Orožništvo in policija tudi nimata dovolj moči. Zato je prošil za oddelek vojne policije ali vojaštva, da »delavci sprevidijo, da državna oblast ne more več trpeti njih nasilnosti«. Doslej se le malo krivcev izsledilo in kaznovani. Sicer pa so bile vse kazni zaman in študi smrt rudarja Finka.

Sele 31. oktobra 1919 je glavarstvo sporočilo, da so se rudarji »malo vnesli, vsaj začasno«. Dodalo je, da bo k zboljšanju pripomoglo posebej za njih ustanovljeno izobraževalno društvo »Svoboda«.

Krajevno organizacijo JSDS in Unijo slovenskih rudarjev v Kočevju so tedaj dobili v roke komunisti. Tajnik JSDS je bil prej reformist France Uršič, uradnik okrajne bolniške blagajne v Kočevju. Ko pa se je Uršič novembra 1919 vrnil z orožnih vaj, je opazil, da se je v JSDS v Kočevju »začelo nekako komunistično gibanje«. Zato je iz stranke izstopil. Ostal je le predsednik delavskega izobraževalnega društva »Svoboda«, vodstvo JSDS in sindikatov pa so prevzeli komunisti na čelu z rudarjem Andrejem Zalesnikom.

Na pritisk komunističnega delavstva je moral odstopiti dotodanji predsednik Unije slovenskih rudarjev Ivan Windischmann strelni mojster na rudniku. Za predsednika je bil izvoljen komunist Anton Kink, za tajnika pa Alojz Novak, ki je bil hkrati tajnik krajevne komunistične politične organizacije, kar je postala krajevna organizacija JSDS.

Na shodu 13. decembra 1919 so kočevski rudarji sklenili, da izstopajo iz socialnodemokratske Unije slovenskih rudarjev in se pridružijo komunistični Zvezi rudarskih delavcev s sedežem v Zenici. Za delegata, ki naj to izvede, so izvolili komunisto Andreja Zalesnika.

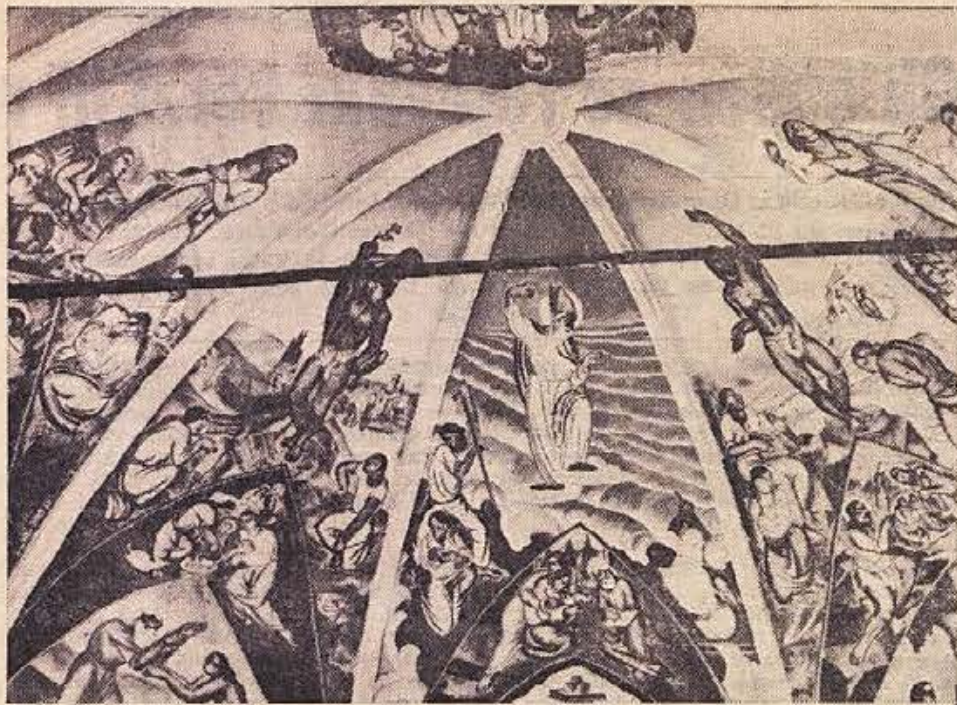
Orožniki so Zalesnika še isti večer aretirali, na zahtevo številne delegacije na okrajnem glavarstvu 14. decembra pa so ga morali takoj izpustiti. Narodna vlada je zaradi tega poslala v Kočevje četo vojakov.

Zalesnik se je izmaknil novi aretaciji in se 18. decembra odpeljal v Bosno, kjer je stopil v stik z Zvezo rudarskih delavcev. Na povratku domov je bil v Slovenskem Brodu aretiran in 15. marca obsojen na tri mesece zapora. Ker po prestani kazni ni dobil zaposlitve, je moral oditi iz Kočevja...

Po ustanovitvi komunistične stranke na Slovenskem marca 1920 so se delavska in tudi nekatera kmečka revolucionarna žarišča organizirala v novi stranki.

- Po prepovedi KPJ in njenem umiku v ilegalnost so se le redki kraji na Dolenjskem ohranili zvezo s partijo. Se-
- le po letu 1935, ko je obnovljena in okrepljena partija snovala ljudsko fronto, je vzpostavila zvezo z revolucionarnimi žarišči, ki so se ohranila iz povojnih let in postala prva in čvrsta oporišča kmečko — delavskega gibanja
- in leta 1941 Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Obiščite Gorjupovo razstavo v Dolenjski galeriji!

Do konca januarja bo v veliki dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu odprta retrospektivna razstava del slikarja in kiparja Jožeta Gorjupa, kostanjeviškega rojaka. Po zaslugi plodnega sodelovanja med Gorjupovo galerijo iz Kostanjevice ter Dolenjsko galerijo, ki naj bi se letos še poglobilo, si lahko na razstavi ogledamo dragoceno bogastvo prezgodaj umrlega nadarjenega umetnika. Gorjupova olja, jedkanice in grafike pa kipi in fotografije fresk iz Miklavževe cerkvice v Kostanjevici — vse nam govorijo o mlademu, a veliko obetajočem umetniku. Zato ne zamudite razstave Jožeta Gorjupa, o katerem je dejal akademik dr. France Stele, da bi bil postal naš največji mojster velikih ploskev, ko ne bi prezgodaj legel v grob. — Na sliki: pogled na bogato razčlenjeni gotski obok Miklavževe cerkvice v Kostanjevici, eno najpomembnejših umetniških del kiparja Jožeta Gorjupa.

PRISPEVEK ZA TEMO O FINANCIRANJU ŠOLSTVA

Le redki med njimi so že videli vlak

Jelševca pri Trebelnem, ena najrevnejših slovenskih osnovnih šol

Pravzaprav šola na Jelševcu komaj zasluži to ime. Nekdanje skromno župnišče znotraj cerkvenega zidu daje z eno izbo, do katere se pride po večastih stopnicah, zatočišče 75 otrokom. Trinajstdesetim dopoldne, dvainštiridesetim popoldne. Učijo se v dveh kombiniranih oddelkih.

Šolska tabla je obešena na klin, na steni je videti nekaj slik domačih živali, strop lahko dosežete z roko. Dve mladi učiteljici s prvimi meseci poučevanja za seboj. Najmanj izkušeni — v naj-

precej ostaja doma zaradi dela na hribovskih kmetijah... Počutiva se čisto od rezani od sveta, kruh si pri našavi iz doline enkrat na teden, pove Rozi Sular, doma s Trbinca pri Mirni.

»Si morete misliti, da pri prometni vzgoji, ki je na urniku kot kje drugje, govorim o vlakcu, nazadnje pa s presenečenjem ugotovim, da ve čina nima o njem prave predstave, ker ga sploh še ni videla.« Jo dopolni Rozi Skobe, doma s Puščave pri Mokronogu. »Težav je toliko, da ne vem, kje začeti naštevati, midve pa sva mladi, neizkušeni.«

»Pri vsej tej skromnosti bova najbolj razočarani nad brezbrilnostjo staršev, ki se tako malo zmenijo za solanje svojih otrok. Mnogih na roditeljske sestanke sploh ni. Ko sva učence zadržali po pouku, da bi se jim po sebi posvetili, sva slišali: »Raje ga udarite, samo spustite ga domov.« O sorazmernem majhnem prispevku za šolsko malico niso hoteli nič slišati. Čeravno hodijo ti ma-

li otroci tudi po pet kilometrov daleč v šolo. Ljudje se ubijajo ob smarnici in vsakdanjem kruhu. Malokateri otrok se kdaj prebije do višje šole.«

Zavrta se človeku v možgane, ko odhaja nazaj v dolino: marsikje v mestu so otroci presiti vsega, tu gori pa se malčki še niti ne zavedajo, kako visoka stopnica jih loči, preden se bodo sami spoprijeli z življenjem. Klanec siromakov se ni umrl s Cankarjem. M. L.

Tri knjige Dolenjske založbe

Dolenjska založba bo v 1968 izdala tri knjige. Razen dveh napovedanih: Valvasorjevega »Prizorišča človeške smrti« in zbornika ob 600-letnici Novega mesta izide tudi delo Zmaga Kumer »Ljudska glasba med rešetari in lončarji v Ribniški dolini«. Knjiga je posvečena ljudski glasbi v Ribniški dolini in ima tri dele: v prvem govori avtorica o Ribniški dolini z zemljepisnega, gospodarskega in narodopisnega stališča, v drugem delu so zbrane pesmi in godiševske melodije, v dodatku pa so opisani plesi. Zadnji del vsebuje slovar težje razumljivih narečnih izrazov.

Kume Božo Račič odlikovan

29. decembra 1967 je član izvršnega sveta SRS dr. V. Bračič izročil Božo Račiču, zaslužnemu enogradiškemu delavcu, red zaslug za narod z zlato zvezdo, s katerim ga je ob njegovi osemdesetletnici odlikoval predsednik republike maršal Tito. Odlikovanemu naše iskrene čestitke z željo, da bi še dolgo živel in ustvarjal med nami!

Rozi Skobe

težjih razmerah. Jelševca je vas z nekaj hiškami, do Mokronoga je dve uri hoda...

»Človek bi obupal, pa ne sme, mora zdržati. Kje so sodobne metode pouka v teh razmerah? 42 otrok učim naenkrat, komu naj se posebej posvetim? Na srečo jih

Plošča Linhartove-mu Matičku

Na stavbi, ki stoji na prostem, kjer je bil pred 120 leti prvi uprizorjen Linhartov Matiček, nameravajo 8. februarja, na Prešernov dan, odkriti spominsko ploščo. O tem so govorili na zadnji seji sveta za prosveto in kulturo pri novomeški občinski skupščini

Rozi Sular

KNJIŽNE ZBIRKE DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE za leto 1968

ZBRANO DELO WILLIAMA SHAKESPEARA:

Zbrano delo največjega dramatika vseh časov bo izšlo v trinajstih knjigah predvidoma v treh letih. Colotna zbirka bo izšla v mojstrskih prevodih pesnikov Otona Zupaniča, Mateja Bora in Janeza Menarta (soneti). Vsaka knjiga bo še posebej opremljena s potrebnimi pojasnili k posameznim tekstom.

ZA LETO 1968 SO NA PROGRAMU ŠTIRI KNJIGE:

- PRVA KNJIGA: Ribard III.; Kosmedija zmešnjav; Dva gospoda iz Verone.
- DRUGA KNJIGA: Utrčena trnoglavka; Romeo in Julija; Sen kresne noči.
- TRETJA KNJIGA: Mnogo hrupa za nič; Vesele žene Windsorske; Julij Cezar.
- ČETRTA KNJIGA: Kakor vam drago; Kar hočete; Hamlet.

Vse štiri knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vzorno opremljene in vezane v celo platno in polusnje. Cena za naročnike: celo platno 180 Ndin (10 mesečnih obrokov po 18 Ndin), polusnje 220 Ndir (10 mesečnih obrokov po 22 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naroče na zbirko. Ker se bo naklada ostalih knjig ravnala po številu naročnikov prvih štirih knjig, se čimprej prijavite na zbirko.

SVETOVNI KLASIKI:

V zbirki bo izšla založba štiri knjige treh slovečih avtorjev:

- F. M. DOSTOJEVSKI: BRATJE KARAMAZOVI I.—II.
- STENDHAL: RDECE IN CRNO

V romanu je Stendhal razodel toliko umetniško moč v prikazovanju časa in družbe, da ne velja samo za francoskega in svetovnega klasika, temveč tudi za prvega kritičnega realista v evropski književnosti

● RIMSKA LJRIKA

Sovretovi antologiji »Grške lirike«, ki je pred leti izšla pri DZS, se zdaj pridružuje skrbno pripravljena in prevedena »Rimska lirika«. Jedro knjige bodo zavzeli pesniki: Horac, Katul, Tibul, Propert in Ovid. Izdajo je uredil in večidel tudi prevedel dr. Kajetan Gantar

Knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vezane v celo platno in polusnje ter vzorno opremljene. Cena za naročnike: celo platno 200 Ndin (deset mesečnih obrokov po 20 Ndin), polusnje 250 Ndin (deset mesečnih obrokov po 25 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naroče na zbirko. V prodaji bodo posamezne knjige znatno dražje.

KULTURA IN ZGODOVINA:

V zbirki bodo izšle štiri knjige treh avtorjev:

- D. TARKOVSKI: ROJSTVO MAKEDONSKEGA NARODA
- W. SHIRER: VZPON IN PADEK TRETJEGA RAJHA I.—II.

Tarkovskega knjiga obravnava narodno prebujenje makedonskih Slovanov in s proces konstituiranja makedonskega naroda v drugi polovici 19. stoletja.

● HOBBSAWM: OBDORJE REVOLUCIJ

Knjiga obravnava evropsko preteklost med leti 1789 in 1848, vendar ne gre za kako povprečno zgodovinsko delo temveč za sijajno analizo, ki s pomočjo navidez obrobnih ilustracij (vse od takratne telesne višine do akov preko prehrane, knjižnih naklad analifabelizna posestnih razmer, prava, uprave in in: in: do najsubtilnejših oznak književnosti, filozofije in umetnosti) omogoča, da bralec tako rekoč z svojo volnostjo zašivi z dobo in njenimi ljudmi. Knjiga bo tudi bogato ilustrirana.

Vse štiri knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vzorno opremljene, dopolnjene z ilustracijami ter vezane v celo platno in polusnje. Cena za naročnike: celo platno 240 Ndin (10 mesečnih obrokov po 24 Ndin), polusnje 300 Ndin (10 mesečnih obrokov po 30 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naroče na zbirko. V prodaji bodo posamezne knjige znatno dražje.

BIOGRAFIJE:

V zbirki bodo izšle knjige, ki bodo prinesle življenjepisne romane treh pomembnih osebnosti:

- J. ROUSSELOT: LJUBEZNI RICHARDA WAGNERJA
- S. in E. LONGSTREET: UTRILLO — ČLOVEK Z MONTMARTRA

Roman predstavlja velikega nemškega skladatelja v posebni luči: avtor se namreč ne spušča v razpravljanje o Wagnerjevi veličini in genialnosti, temveč ga zanimajo predvsem ženske, ki so tako ali drugače vplivale na njegovo usodo in življenjsko pot

● H. LAMB: HANIBAL — PROTI RIMU

Znani ameriški pesatelj osvetljuje v knjigi o Hanibalu podoba te velike zgodovinske osebnosti, ki je dolga stoletja vznemirjala domišljijo s svojimi nedosegljivimi vojnimi tonažji in burnim življenjem

Vse tri knjige bodo vezane v celo platno in polusnje, tiskane na brezlesnem papirju in vzorno opremljene. Cena za naročnike: celo platno 130 Ndin (10 mesečnih obrokov po 13 Ndin), polusnje 150 Ndin (10 mesečnih obrokov po 15 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naroče na zbirko. Posamezne knjige bodo v prodaji znatno dražje.

NAROČILA ZA POSAMEZNE ZBIRKE SPREJEMAJO VSE KNJIGARNE, ZASTOPNIKI ZALOŽBE IN UPRAVA DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE, LJUBLJANA, MESTNI TRG 26 — ODDIŠEK KNJIŽNIH ZBIROK.

IZREZITE, PROSIM, PRILOŽENI NAROČILNICO IN JO POSLJITE V PISMENI OVOJNICI NA GORNJI NASLOV.

NAROČILNICA

Obvezno naročam tebe knjižne zbirke DZS:

- Svetovni klasiki pl. 200 Ndin, pos. 250 Ndin
- Kultura in zgodovina pl. 240 Ndin, pos. 300 Ndin
- Biografije pl. 130 Ndin, pos. 150 Ndin
- Zbrana dela W. Shakespeara (štiri knjige) pl. 180 Ndin, pos. 220 Ndin

Naročnino bom plačal: — v enem znesku
— v deset mesečnih obrokih

Knjige mi pošljite — na naslov stalnega bivališča
— na kraj nastanitve

(Neustrezno prosim, podčrtajte!)

Kraj in datum _____

Podpis: _____

Naslov naročnika _____

Ime in priimek _____

Kraj _____

Ulica _____

Datumben pri: _____

Ob obliču se rojevajo verzi in melode

Evgen Cestnik iz Dragatuša se že blizu 40 let ukvarja s kulturnoprosvetnim delom — Bil je režiser in igralec, vodil je pevske zборе, postal je znan kot partizanski pesnik in komponist, zadnja leta je vodil tamburaški zbor — Mimogrede pa se mu ob mizarskem delu še zdaj utrinjajo verzi in melodije

V eni najbolj urejenih hiš sredi Dragatuša je Cestnikov dom. Menda imajo vsi Cestniki umetniško žilico, zravcu pa praktičen poklic. Tako je tudi z Evgenom. V pritličju hiše je mizarska delavnica, koder so oblič, stružnice, dleta in drugo, kar sodi v mizarski poklic. Sredi oblačev pa najdete note ali na zmečkan papir skovane verze. Tu se še danes rojevajo pesmi in melodije.

Pravzaprav sem prišla na obisk, da bi zvedela, če bo tovariš Cestnik znova »zagrabila« pri kulturnoprosvetnem delu v vasi, ki je zadnje čase nekam zaspalo, pa se mi je nehoti razkrilo njegovo nevsačdanje življenje.

»Dragatušci se bomo postavili!«

Z ženo, upokojeno učiteljico, sta pripovedovala, kako sta pred mnogimi leti, ko sta bila še fant in deklica, vodila vaško dramsko skupino:

— Tudi po štiri igre smo Dragatušci v eni zimi zaigrali. Izbirati smo morali taka dramska dela, da je bilo čimveč sodelujočih ker je bilo navadno premalo vlog za vse, ki bi radi igrali. Ne gre nama v glavo, da danes ni mogoče niti ene igre postaviti na oder!

Ob razpisnem župančičevem natečaju mi je takoj prišlo na misel, da bi se morali Dragatušci znova postaviti. Predlagam, da bi sodelovali na tekmovalju in — zmagali!

Beseda je dala besedo. Tako sem razbrala, da se Evgen Cestnik že 40 let ukvarja z različnimi področji kulturnoprosvetnega dela. Začel je z dramatično, potem je bil povodja. Drugaški pevci so nekdanj uspešno sodelovali na festivalih in tekmovanjih vse do leta 1956, ko se jim je zameril nastop v Novem mestu. Ker je takrat razen tega še vsa mladina odhajala v mesta, je zbor razpadel.

— Ko smo prenehali peti, sem poizkusil s tamburicami, je nadaljeval. — Rudnik Kanižarica je dal instrumente, jaz pa sem zbral nekaj fantov in z njimi ob večerih vadil v svoji mizarski delavnici. Prav dobro smo že igrali in nastopali tudi drugje skupno s folklorno skupino, ko so spet nekateri tamburaši odšli. Dva sta šla za zmeraj v Kanado, eden k vojakom in eden

šolo v Semiču. Učili so me priznani glasbeniki: Marijan Kozina, Janez Kuhar in dr. Cvetko. Pesmi, ki sem jih takrat skoval, so vzeli v glavni štab, da bi jih izdali v posebni knjigi, — so dejali, a jih nisem nikoli več videl. Pisal sem tudi ortece v partizanske liste in napisal nekaj iger. Eno so celo dalj časa uprizarjali na Gorenjskem.

Mimila so leta. Vseeno pa Cestnik, ko se po njegovi hiši že igrajo vnučki, ni opustil pesništva in komponiranja.

— Kadar sem v delavnici sam, se mi še kdaj utrneva kak verz ali melodija. Naglo spustim orodje in brž zapišem na papir, da ne bi pozabil. Pred kratkim sem napisal narodno zabavno pesem

Evgen Cestnik je po poklicu mizar, vendar ga ljudje bolj poznajo kot kulturnega delavca.

v Ljubljano. Nisem pa še obupal in menim, da moramo tamburaški zbor obnoviti.

Partizanski pesnik in komponist

Še bolj sem bila začudena, ko so mi pokazali partizansko pesmarico, kjer je objavljena Cestnikova pesem »Jesenska«, uglasbil pa jo je Pavle Sivic.

— V partizanih sem napisal veliko pesmi, hodil pa sem tudi v pevovodsko

»Spomin ne: Lepo je kjer bre Uglasb tek.

Potem kjer je igral še steni ser grafiko še zene, je prite nik pa

— Avt brat, ki ljani. T ki ima se še ve karstvor

Ze do tako za čudnega sneg že do prač bilo žal da v Bel ljudi s na ku področju stih, ki zadeti, vsakdanj

— Kadar sem v delavnici sam, se mi še kdaj utrneva kak verz ali melodija. Naglo spustim orodje in brž zapišem na papir, da ne bi pozabil. Pred kratkim sem napisal narodno zabavno pesem

NESREČA FRANCOSKEGA TOVOVNIKA. Francoskega tovornjaka, z avtomobilske ceste pri Ponikvah, drugače, kot z velikim dvigalom, z morali za nekaj časa ustaviti ves I je zdrsnil s ceste v petek, 30. d (Foto: S. Dokl)

Zadnje dni pred novim letom je večino šol po Dolenjskem, v Beli krajini in v Poljehah je bilo povsod mnogo veselja, posebno pa še tam, kjer so dedka Mraza savju obiskal dedek Mraz ter otroke razveselil s skromnimi darili. Ob novoletnih pričakavi s kulturnim programom. — Na sliki je prizor z novoletnega slavlja na osnovni šoli Suhor v Beli krajini. (Foto: Mirko Vesel)

Valvasor o naših trgih in gradovih

TREBNJE

Kje grad Trebnje leži. Vas Trebnje in njegova farna cerkev. Stari stebri in večne lučke poleg drugih sledov mesta, ki je nekdanj tu stalo. Kakšno je grajsko poslopje. Grajska kapela. Kamnit lev. Kdo je grad prvi sezidal. Njegov naslednji lastnik. Gospostvo zamenjajo za drugo. Kdo je danes lastnik gospostva. Okolico opustošijo Turki.

Grad in gospostvo Trefen ali Trefen, ki ga Kranjec izgovarja Treben (Trebnje), leži na Dolenjskem, med Ljubljano in Novim mestom, od prvega oddaljeno šest milj, od drugega pa dve milj. Grad stoji pod visokim, s gostim drevjem poraslim hribom. Tik pod gradom teče Temenica, ki s svojim tekočim kristalom lepo pozdravlja zdaj rodovitno polje, zdaj ljubke, kot smaragd zelene travnike. Ista voda pa med potjo nagovarja veliko vas, ki so jo imeli prej za trg in ki se prav tako imenuje Trebnje ter ima župno cerkev. Številni veliki izklesani kamni in stebri, kakor tudi nagrobniki, večno luči in mnogo poganskega denarja, na kar tukaj natančno, so nedvomno ostanke nekdanjega velikega mesta in kot ostanke vsaj pričajo minljivosti vsega časnega, če že ne dajo spoznati, kakšno mesto je tu pravzaprav bilo in kako se je imenovalo.

Grad je neverjetno velik in dobro opremljen s stolpi, med katerimi je posebno viden velik, močan in visok četverooglat stolp, ki so ga zgradili pred davnimi časi ter je, po videzu sodeč, bila vsa ostala zgradba temu velikemu stolpu prizidana. Na gradu je tudi kapela, ki je posvečena sv. Jožefu. Zunaj pred gradom leži kamnit lev, ki so ga poleg drugih starin izkopal iz zemlje in je tak, da na njem ni mogoče opaziti dela človeških rok.

Spomin na prvega graditelja trebanjskega gradu ali omenjenega velikega stolpa ni izgnil, čeprav je sam umrl in z njim izumrl tudi ves rod:

bil je to grof iz Trebinje (Trefen ali Treuen) na Koroškem, ki je grad pozidal, bil njega lastnik in mu dal po sebi ime.

Kasneje je trebanjsko gospostvo prešlo na grofe Ortenburžane, po njih izumrtju na grofe Celjske, od njih pa na Avstrijsko hišo. Za njo so si trebanjsko gospostvo pridobili gospodje Svibenski, za njimi gospodje Galenberški, katerih družina se je razdelila na dve veji, dokler niso gospostva prodale gospoda Ivana Galenberškega štiri hčere, dedinje, namreč Felicita, Neža in še dve njuni sestri, gospodu Pankraciju Sauerju. To posestvo je imel leta 1599 v lasti gospod Ludvik Sauer, ki je bil skupaj z drugimi odposlanci iz Kranjske poslan kot delegat na deželni zbor, ki je bil 19. januarja istega leta v Gradcu pod vodstvom nadvojvode.

Nato je gospostvo menjalo svojega gospodarja in je bilo pod oblastjo enega gospodov Križaničev, po čigar smrti je graščino podedovala njegova hči, poročena gospa Kazianer, baronica, ki je graščino zamenjala z gospodom Jurijem Jankovičem za posestvo Preddvor. Od Jurija Jankoviča je gospostvo po očetovi smrti podedoval sin gospod Volk Konrad Jankovič, ki je leta 1685 posestvo prodal gospodu Matiji Kovaciču. Ta je še danes lastnik graščine.

Leta 1528 je okolica Trebnjega hudo trpela zaradi vpada Turkov, kajti ti so vse opustošili in so tu po svoji stari navadi popolnoma barbarško gospodarili.

Kdor zdravje ljubi, ne pije veliko. Če pa pije, pije Hermeliko!

POLJE »OMEGA«

18. Seveda nista računala, da bosta tako rekoč peš zmogla ogromno pot do doma. Zadostovalo bi priti do prve policijske postaje. No, tudi to ni bila najlažja naloga.

Podala sta se stepe proti vzhodu. Sonce ju je neusmiljeno žgalo, vse dokler ga niso prekrili grozeči svinčni oblaki. Stemnilo se je. Piš vetra ju je pognal med korenine trav. Da, trav! To zdaj niso bila več neznanca vesoljska drevesa. Tudi mravlje so postale mravlje in hrošči hrošči. Vendar zato nič manj pošastni, nevarni.

Usu ju pri se je skakov usipalo sta. Jean no jagt žen sm Jean 3 Stel

...dije...

Takole se zač... tam v Beli krajini, zvoji gaji šume... bil jo bom na val...

smo šli v sobo, tovariš Cestnik za... na harmonij. Na... opazila posebno... podoba starej... Lepi portret me... gnill, Evgen Cest... ni je pojasnil:...

or slike je moj... je mizar v Ljub... tudi moja sestra... že štiri otroke... dno ukvarja s sli... n... ligo nisem bila v... animivi hiši! Niš... če je medtem... zametel stopinje... vendar mi ni... časa. Zdi se mi... li krajini ni veliko... tako bogato bero... albumo-prosvetnem... a še mimo ti... so, hodimo nepri... kot da so nekaj... tega.

RIA BACER

SMEH STOLETIJ

Edmond de Goncourt je takole karakteriziral Angleže in Francoze: »Angleži so kot ljudstvo zelo prebrisan, kot posamezniki pa veliki poštenjaki. Pri Francozih je stvar obratna: so poštenjaki kot ljudstvo in zelo prebrisan kot posamezniki.« Glede uživanja hrane pa je po njegovem mnenju razlika v tem: »Francozi se lotijo mrzle telečje pečenke s toplim občutkom. Angleži pa toplega kosa govedine s hladnim.«

Ze priletna »gosk« je vprašala pesnika Baudelaira:

»No, gospod, koliko let mi prisodite?« »Zakaj naj bi vam jih še prisojal, gospa?« se je vlijudno nasmehnil pesnik, »saj jih imate že tako dovolj.«

Zgodovinar Renan jo je nekoč pošteno skupil. Ko je potoval v Nemčijo, je na meji pokazal uradniku namesto potnega lista jedilni list, ki ga je vzel v jedilnem vozu. Hotel se je z uradnikom malce pošaliti.

Uradnik pa pogleda papir in nato Renana ter reče:

»Vaš potni list je povsem v redu: telečja glava, kurje prsi, svinjski parklji; vse je v redu.«

Ženo je pretepel do smrti

28. december bo vaščanom Dol. Praproč pri Šentlovrencu ostal dolgo v spominu: 35-letni Avgust Košir je do smrti pretepel leto dni mlajšo ženo Terezijo in se nato sam javil milici.

»Stanovanje Koširjevih je kazalo strašno podobo. Vse je bilo razmetano, povsod je bila kri. Sprva smo mislili, da je pokojnica umrla zaradi poškodbe na glavi, raziskava vzrokov smrti pa je kasneje pokazala, da je umrla zaradi poškodb v trebuhu, ki jih je dobila od udarcev s čevlji.« so povedali na milici v Trebnjem.

Uspešna sulčja sezona

Letošnja sezona sulcev je dokaj uspešna tako za ribiče kot tudi za ribiško organizacijo, ki je pridobila precej finančnih sredstev. Domači in inozemski ribiči so bili precej uspešni. Tako so inozemci ujele 7 sulcev v skupni teži 52 kg, domači pa ravno tako 7, ti pa so tehtali 44 kg. Od inozemskih ribičev so najbolj številni gostje iz Francije in Nemčije, ki so imeli tudi največ

ribiške sreče. Od gostov je bil najsrečnejši Walter Wertz, ki je ujel 20 kilogramov težkega sulca, od domačih pa Marjan Sonec, ki je ujel 13-kilogramskega velikana.

Podvodni ribolov

Na Malem Lošinjju je bil na starega leta dan tradicionalni mednarodni sestanek podvodnih ribičev, ki so tekmovali za novoletni pokal narodov. Na tem neuradnem zimskem svetovnem prvenstvu so se zbrale najboljše ekipe sveta. Največ uspeha so imeli Italijani, drugo mesto so zasedli Francozi, na tretjem pa je reprezentanca Jugoslavije, v kateri je nastopil tudi naš znani podvodni ribič Jože Turk iz Kočevja.

Tiskarski škrt v muzeju

Nagajivi tiskarski škrt ne nagaja samo časopisom! Vražiček je pokazal roge tudi prijateljem Posavskega muzeja, ko jim je lani decembra hotel voščiti srečno novo leto »1988!«

Z naših vrstov

Pivci rešujejo izobraževanje

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji ugotovila, da temeljna izobraževalna skupnost v letu 1967 ni dobila dovolj denarja za svoje delo. Zato je skupščina namenila tej skupnosti še 80.000 Ndin, ki jih je primaknila iz sredstev prometnega davka na alkoholne pijače v trgovini. P anaj še kdo reče, da je pitje in pijačevanje nekulturno!

»Povprečje v redu!«

Ko so lani na Primožu odprali novo šolo, je po slavnju v zbrani družbi pripovedoval predsednik Obs tovariš Franče Molan, kako je nekoč kmalu po osvoboditvi v teh hribih gazil visok sneg z neko nalogo kot okrajni aktivist: »Z nekimi sodelavcem sva se mučila v klanec, da je bilo kaj. Bil sem v nizkih čevljih, da sem imel kmalu vse mokro. Janez je bil na boljšem, saj je imel visoke škornje...«

»—povprečje torej v redu!« se je vmešal v pogovor Nace Vintar, tajnik sevniške občinske skupščine, in v hipu je bila družba v glasnem smehu.

Dvakrat fotografiral!

Ko so lani regulirali Mirno, je novinar Dolenjskega lista obiskal delavce in jih med drugim tudi fotografiral. Naslednji teden jih je predsednik Obs Francos Molan pohvalil: »Ste bili pa v časopisu, lepo!« Pa ga zavrne eden izmed delavcev v strugi: »Ja, smo bili, a nas je oni tovariš dvakrat slikal!«

Če že ni vode, je pa vsaj ime

Po pripravah in načrtih so deč je bilo pred leti predvideno, da bo stiški vodovod napajal Dobrniško dolino. No, potem je bil vodovod potegnjem po Temeniški dolini, cesar Dobrničani seveda ne morejo pozabiti. Za uteho pa jim je vendarle ostalo nekaj: v vseh uradnih spisih in dopisih še drugo desetletje še vedno vztrajno vsi pišejo o vodovodu Stična—Dobrnič.

Ob jubileju prihoda tovarisa Tita na vodstvo ZKJ

"DRAGI MIHA, NI DRUGE IZBIRE!"

2

Miha Marinko, član predsedstva CK ZKJ

Stroga pravila konspiracije: pogoj za ilegalno delo

Ko je partija pritegovala med svoje vrste kar največ borbenih in revolucionarnih delavcev, je tovariš Tito veliko opozarjal na stroga pravila konspiracije in ostro grajal vsako površnost in neprevidnost v ilegalni dejavnosti Komunistične partije. Hkrati pa je obsojal vsako ozko, zarotniško »začauarenost« v zaprti sekci, ki bi bila sama sebi namen, a odtrgana od širših ljudskih množic in njihove borbe.

Čeprav je šlo za organizacijsko-tehnično plat delovanja, je »konspiracija« takrat pomenila, da morajo komunisti budno paziti na svoje organizacije in jih zlasti varovati pred odkritjem s strani policije. Ne samo zato, da policija ni odkrila organizacije, ampak tudi zato, da smo lažje odkrili izdajalca ali neprevidneža v lastni sredi. Sestajati smo se morali skrajno previdno in se pri tem držati skrajno strogih pravil. Še posebej previdni pa so morali biti tisti komunisti, ki jih je policija osebno poznala in imela njihove fotografije, bodisi da so bili na robiji ali pa so sicer že imeli opravka s policijo — kadar so šli na sestanek v določeno stanovanje ali pa kar v naravo, oziroma pri vseh kontaktih s komunisti, ki policiji še niso bili znani. Grede na tak sestanek, smo zato morali preverjati, ali nam kdo sledi ali ne, pri čemer se ni bilo dobro ozirati nazaj brez navideznega vzroka, saj je to policijskemu agentu lahko padlo v oči in bi nas zato še posebno vneto sledil. Računati smo morali tudi s tem, da je med potjo en agent zamenjal drugega. Na različne načine smo ugotavljali, če imamo »repa«. Ustavljali smo se ob izložbah trgovin in to preverjali v steklu, prečtali cesto in pogledali nazaj, kot da se bojimo avtomobila, ali pa je bilo treba napraviti kar lepo število ovinkov skozi samotne ulice in tako ugotoviti, če smo res sami itd. Ni bilo poredkoma, in tega so se posluževali zlasti komunisti, ki jih je poznala policija, da smo spreminjali tudi svojo zunanost s spreminjanjem klobukov, plaščev, barvanjem las, puščanjem brkov, z načinom hoje in pod.

Eleganten gospod z briljantnim prstanom...

Te značilnosti konspiracije so se mi vtisnile v spomin tudi iz zunanosti tovarisa Tita, ko sem ga prvič srečal pozno poleti 1939 leta nad Sevnico pod goro Lisec. Imel je videz elegantnega gospoda, pri katerem mi je še zlasti padel v oči briljantni prstan na roki. Takrat mi je posebej padlo v oči tudi nasprotje med njegovo zunanjo eleganco in njegovo preprosto toplino do tovarisov sodelavcev ter njegovo razumevanje za razmere, v katerih smo morali delati komunisti na terenu. Čeprav sem ga sicer že dolgo poznal po njegovih člankih in govornih pod imenom »Rudi« in »Valter«, so mi tudi drugi tovariši z navdušenjem govorili o njem, ker so se srečali z njim na državni konferenci v Medvodah in kasneje v Ljubljani jeseni leta 1934. Te simpatije zanj so izvirale še zlasti od tih, ker so njegovi govori in razprave že takrat izražale jasno in preprosto, vsakomur razumljivo razmišljanje, kakršno poznamo pri njem do današnjega dne. Ker sem imel že precej izkušenj v pogledu konspiracije in pomena nunanjega videza človeka v ilegalnih pogojih delovanja komunistov, se mi je zdel briljantni prstan na roki tovarisa Tita odlična poteza zunanjega maskiranja, kajti ni si bilo lahko misliti, da se za fasado »meščanskega imenitnega gospoda« skriva tipičen proletarec in revolucionar, vodja jugoslovanskih komunistov. Prstan je tako odvrčal vsak sum policijskih agentov, da bi mogel biti tak »gospod« komunist.

Iz tega prvega srečanja se še spominjam, da je kazal tovariš Tito veliko razumevanje za moj težki gmotni položaj. Celih pet let sem se v Trbovljah, kjer sem bil konfiniran pod strogim policijskim nadzorom, težko prebijal skozi življenje, preživljaloc se z neredno težko zaposlitvijo na javnih delih za borno plačo dva dinarja na uro. Pozimi, ko ni bilo dela, pa sem hodil na piclo kosilo ali večerjo v kuhinjo za brezposelne. Ze na prvem srečanju s Titom sem prejel tudi prvo materialno podporo partije. Tako se mi je tudi po tej plati takrat pokazal kot popolno nasprotje Gorkiču ali Gizetiču, ki sta bila brezbržna za težke razmere, v katerih sem živel...

Kmalu po tem prvem sestanku s tovarisem Titom sem po njegovih navodilih zapustil Trbovlje. Pri nadaljnjem ilegalnem partijskem delu sem ga pogosto videl. Tako sem ga kot človeka doobra spoznal. Vsako srečanje z njim pa je še povečalo njegov ugled v mojih očeh. Ko mi je nekoč dal neko odgovorno nalogo, sem podvomil, ali ji bom kos. Takrat pa mi je dejal:

»Dragi Miho, nemamo izbora, učimo se svi i koristimo iskustva koje imamo. Iskustva imaš i ti. Čitaš i uči se.«

Vendar nam je bil vedno najboljši učitelj prav on sam.

TITOVO IME — SIMBOL BORCA

»Nam, Titovim sodobnikom, je težko vsestransko oceniti ves objektivni pomen njegovega dela. Kot neposredne pričevalce Titove besede in akcije od njegovih prvih zgodovinskih korakov pa vemo, da sta le-ti bili gibalna sila mnogih naših najvažnejših odločitev na usodnih družbenih prelomnicah. Zato je Titovo delo eden tistih zgodovinskih pojavov, ki bodo trajno navdihovali socialistično in vsako napredno misel in akcijo naše družbe.«

Edvard Kardelj v govoru na slavnostni seji CK ZKJ 28. decembra 1967 v Beogradu.

RNJAKA PRI PO... niso mogli rešiti zaradi katerega so promet. Tovornjak decembra 1967. —

to se je kot iz škafa. Kaplje, velikosti buče, so sijale k tlom. Toče ne bi preživela! Na srečo se curje kmalu poleglo. Nadaljevala sta pot. Prelala sta potočke in potoke. Z bilk se je še vedno po njima. Bila sta na koncu z močmi. Sedla se je sprehodil po okolici. Vrnil se je z ogromno v naročju. Petru se je obraz raztegnil v blaščljaj. In še bolj blažen je postal, ko mu je lupal novico: v bližini je železnica! Bila sta do velikanske železobetonske konstruk-

cije, ki je nosila edini tir proge. Po tiru je drsel vlak! Visoko nad seboj sta videla luči v oknih. Prvi mrak je legel na pokrajino. Slutila sta ljudi v toplih kupejih, pri televizorjih, v pogovoru, morda na poti domov. Srečni ljudje! Ta hip sta pekoče občutila vso svojo nebegljenost. Dvignila sta se ob stebri, zrla za zginevajočo rdečo lučko zadnjega vagona. No, ta vlak jima vendar ni prinesel samo domotožja. Bila je vendar to tudi neka nova možnost. Peter se je zazrl v signal ob progi. Koristna misel mu je šinila v glavo.

Franca Ferjančiča ni več

Pred kratkim se je izteklo življenje staroga komuniste in poštenjaka Franca Ferjančiča, ki je zadnja leta preživel v Domu počitka v Metliki. Njegova življenjska pot je bila trda. Rojen je bil 1892 v Ložah pri Vipavi in je še kot 15-leten deček odšel v svet.

Prvo svetovno vojno je prebil na saški fronti in kmalu spoznal nesmisel, da se na povečje pobijajo med seboj delavci in kmetje. Ko je v Rusiji izbruhnila revolucija, je bil politično že opredeljen. Leta 1930 ga je gradnja semiške ceste pripeljala v Semič. Kmalu je bil med domačini znan kot poštenjak in borec za pravice delavcev. Leta 1936 je skupaj z dr. Mihelečičem, narodnim herojem Jožetom Mihelečičem ter Zanimom Skrinjarjem osnoval v Semiču prvo partijsko celico. Ob ustanovitvi OP je takoj pričel sodelovati, naprednjak pa je ostal vse do smrti. Pokopali so ga 25. decembra na novomeškem pokopališču.

Doklej brez številke?

V sevniški občini so v zadnjih petih letih zgradili veliko hiš, nobena od teh pa še nima hišne številke. Pomankljivost bi morali čimprej odpraviti. D. B.

Krško: spet o Ciganih

Na seji 28. decembra je poročala odbornikom komisija, ki jo je skupščina pooblastila za reševanje ciganskega vprašanja. Predlagala je, naj bi Cigane naselili v nekaj vaseh, po dve oz. tri družine skupaj na zemljiščih splošnega ljudskega premoženja. Pri odbornikih je ta predlog našel na velik odpor, ker

se vasčani povsod branijo takih sosedov. Ciganj večinoma niso zaposleni; zato prosjajo in se preživljajo s tatvinami. Ljudem pogosto grozi. Večina odbornikov je zaradi tega predlagala, naj jih naselijo na enem kraju in jim v bližini omogočijo zaposlitev. Komisija bo to zadevo ponovno preučila.

Trgovina naj se prilagodi!

Občinska skupščina v Novem mestu je 28. decembra spet razpravljala o trgovini in priporočila njenim samoupravnim organom, naj z razmeroma majhnimi sredstvi tako gospodarijo, da bo trgovini ne le zagotovljen obstoj, marveč tudi uspešen razvoj. Obrtniki so tudi menili, da bi bilo treba zagotoviti tako specializacijo prodajaln, ki bo bolj ustrezala potrošniškim, hkrati pa bi bil to ukrep za večjo izbiro blaga.

Na skupščinski seji smo slišali največ pripomb na račun delovnega časa v posameznih prodajalnah. Odborniki so sprejeli priporočilo trgovskim delovnim organizacijam, naj delovni čas v prodajalnah prilagodijo prostemu času zaposlenih občanov. Odborniki so na tej seji sprejeli še 7 odlokov.

„Malo je Dolenjski list trmast, malo pa jaz...“ Tako nam je v soboto pred novim letom opoldne povedal v naši upravi Alojz Jerak, mizarški mojster iz Dobrove 17 pri Škocjanu, ko je prišel obnovit naročnino za Dolenjski list. — Zakaj? smo ga povprašali, pa nam je hitro postregel z odgovorom: »Nekaj tednov sva bila z ženo brez ‚Dolenjca‘ —

Za naše

Letos: hišica za trojčke in sestrico!

Prihodnji teden bomo malo obširneje poročali, kakšen je načrt, da bi našim trojčkom v Segonjah nad Škocjanom uredil dostojen domek, v katerem bodo otroci lahko rasli v zdravih pogojih. Danes imamo na voljo zelo malo prostora, zato objavljamo samo poročilo, koliko novih prišpevkov se je nabralo okoli novega leta: na blagajni Dol. lista so za trojčke prispevali: Karel Bačar iz Novega mesta 2000 Sdin, uslužbenci Medobčinske zavarovalnice iz Novega mesta 15.000 Sdin in Joža

Skufca iz Otočca na Krki 1000 Sdin. Skupaj: 18.000 Sdin.

Po banki so za trojčke poslali: Sklad skupne porabe občinske uprave iz Sevnice 25.000 Sdin in kolektiv Doma počitka iz Impoljcev pri Sevnici 20.000 Sdin. Skupaj: 45.000 Sdin.

SKUPAJ ZBRANO do 3. januarja 1968: 923.171 Sdin.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

DOLENJSKI LIST

„Malo je Dolenjski list trmast, malo pa jaz...“

»Saj vem, kako je: malo ste vi trmasti, malo pa jaz — a brez ‚Dolenjca‘ ne moreva biti z ženo; rekla je, da sva se ga tako navadila, da mora biti pri hiši. Saj pišete o vsem in iz vseh krajev, jaz pa poznam skoraj vse kraje med Ljubljano in Zagrebom!«

Tako je povedal mizarški mojster Jerak in brez pripombe plačal celoletno naročnino za 1968 — 32 novih dinarjev.

»A zadnjo letošnjo številko mi boste pa dali!« je pribil — in dobil celo dve: 51. in 52. številko ‚Dolenjca‘, danes pa je dobil v svojem domačem časniku tudi novoletni kolektor. Veseli smo vsakega novega in ponovnega naročnika — zato vabimo nazaj v naše vrste tudi vse tiste dosedanje naročnike, ki so jih decembrski in novoletni izdatki pripravili do odpovedi domačega tednika.

»Veseli smo vsakega novega in ponovnega naročnika — zato vabimo nazaj v naše vrste tudi vse tiste dosedanje naročnike, ki so jih decembrski in novoletni izdatki pripravili do odpovedi domačega tednika.«

»Saj vem, kako je: malo ste vi trmasti, malo pa jaz — a brez ‚Dolenjca‘ ne moreva biti z ženo; rekla je, da sva se ga tako navadila, da mora biti pri hiši. Saj pišete o vsem in iz vseh krajev, jaz pa poznam skoraj vse kraje med Ljubljano in Zagrebom!«

Tako je povedal mizarški mojster Jerak in brez pripombe plačal celoletno naročnino za 1968 — 32 novih dinarjev. »A zadnjo letošnjo številko mi boste pa dali!« je pribil — in dobil celo dve: 51. in 52. številko ‚Dolenjca‘, danes pa je dobil v svojem domačem časniku tudi novoletni kolektor. Veseli smo vsakega novega in ponovnega naročnika — zato vabimo nazaj v naše vrste tudi vse tiste dosedanje naročnike, ki so jih decembrski in novoletni izdatki pripravili do odpovedi domačega tednika.

»Veseli smo vsakega novega in ponovnega naročnika — zato vabimo nazaj v naše vrste tudi vse tiste dosedanje naročnike, ki so jih decembrski in novoletni izdatki pripravili do odpovedi domačega tednika.«

»Veseli smo vsakega novega in ponovnega naročnika — zato vabimo nazaj v naše vrste tudi vse tiste dosedanje naročnike, ki so jih decembrski in novoletni izdatki pripravili do odpovedi domačega tednika.«

»Veseli smo vsakega novega in ponovnega naročnika — zato vabimo nazaj v naše vrste tudi vse tiste dosedanje naročnike, ki so jih decembrski in novoletni izdatki pripravili do odpovedi domačega tednika.«

»Veseli smo vsakega novega in ponovnega naročnika — zato vabimo nazaj v naše vrste tudi vse tiste dosedanje naročnike, ki so jih decembrski in novoletni izdatki pripravili do odpovedi domačega tednika.«

»In brez zamere: trmasti pa res nismo — le v izgubo našega ‚Dolenjca‘ res ne smemo prodajati! Pokrajinski tednik s takšnim obsegom, kot ga imamo zdaj, je zares še vedno najcenejši lokalni list v Jugoslaviji! Lep pozdrav vsem starim in novim naročnikom, vsem ‚bivšim bralcem‘ pa prijazno vabilo: naročite si spet domači tednik! Vsak četrtek ga pri sosedih in znanih vendarle ne morete brati... Vaš

DOLENJSKI LIST

Spet deset nagrad

V sredo opoldne smo iz kupčka 90 imen novih naročnikov izžrebali 10 listkov; izžrebani novi bralci našega domačega lista bodo dobili po pošti knjižno darilce.

Blaž Ban, Nova Resa 19, Krško; Marija Nose, Salca vas 98, Kočevje; Franc Grebenc, Hrovača 31, Ribnica na Dol.; Katja Požek, Gradac 22 v Beli krajini; Anton Železnik, Drečji vrh 5, Mokronog; Cveta Slemenšek, Florjanska 44, Sevnica; Irena Baselj, Kotarjeva 6, Novo mesto; Jože Ajster, Gor. Pirošica 20, Cerklje ob Krki; Peter Sterk, Zagorac 15, p. Stari trg ob Kolpi; Tone Papež, Trg svobode 47, Kočevje.

Prošimo Vas, pridobite nam tudi Vi vsaj enega novega naročnika! Veseli ga bomo, vesel pa bo tudi on, ko mu ne bo več treba prositi pri znanih in sosedih za Dolenjski list.

UREDNIŠTVO

Vzgojno stran

s sestavkom o Masčaju in Alenki, z zdravniškim podlistkom o želodčnem raku ter naš stalni zdravniški koticček bomo nadaljevali v četrtek, 11. januarja 1968.

UREDNIŠTVO

27. decembra je kolektiv hotela »Grad Otočec« odprl pri hencinski črpalki na Otočcu nov gostinski objekt BIFE — DELIKATESO. Lokal je namenjen predvsem potujočim gostom, ki se bodo lahko tu okrepčali z domačimi toplimi in hladnimi jedili in pijačami. Cene v tem lokalu so za 35 odstotkov nižje kot v hotelu ali novi restavraciji. V bifeju je 32 sedežev, prav toliko pa jih bo poleti tudi na ploščadi pred poslopjem. Lokal in oprema sta veljala 50 milijonov Sdin. (Foto: M. Vesel)

OPREMALES,

Novo mesto

razpisuje
prosto delovno mesto

KNJIGOVODJE

Pogoji: srednja ekonomska šola, poskusna doba 3 mesece.

Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru. Stanovanja ni na razpolago. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Prednost imajo ženske.

Uspešna žetev športnikov

Protokolo leto je bilo za športnike na Dolenjskem uspešno. Ključni temu da športna dejavnost ni doživela iste podpore, kot bi jo morala, so bili doseženi pomembni uspehi.

Precejšen napredek so dosegli v krški, kočevski, brežiški in novomeški občini. Kot kaže, so odgovorni ljudje v teh občinah pravilno ocenili koristnost športnega udejstvovanja mladine.

Med večje uspehe štejemo dosežke plavalcev iz Krškega, rokometarjev iz Brezice, odbojkarjev Trebnjega in Kočevja. Pomembni so tudi dosežki na nogometnem področju, kjer se v zadnjem času posebno uveljavljajo nogometaši iz Posavja. Bole krajine in Novega mesta. Precejšen razmah je zajel tudi kegljaški šport, žal pa so v njem v glavnem zastopani starejši občani.

V Novem mestu, središču Dolenjske, še dalj časa opažamo stagnacijo športov. Kot je videti, je potrebno v Novem mestu temeljito spremeniti dosedanje politiko do športa. Na koncu naj omenimo še precej razgibano šahovsko življenje, ki je dobilo največji oseg v Sevnici, Krmelju, Kočevju, Novem mestu, Krškem, Brezicah itd. Radi bi omenili še nekatere športne dosežke, ki so sicer skromni, so pa veliki po trudu, ki ga v njih nekateri telesnovzgojni delavci vlagajo. Med takšne športne zvrsti štejemo: speedway, atletiko, dviganje uteži, halnanje, gimnastiko, kosarko in druge.

Zimska kegljaška liga

V zimski kegljaški ligi tekmuje 10 klubov iz občine Novo mesto. Po dveh krogih je v skupini A v vodstvu ekipa Pionirja, v skupini B pa Dolenjski gozdar. V dosedanjem tekmovalstvu ni bilo opazni kakšnih večjih presenečenj.

Rezultati: skupina A: Pionir — Luknja 434:447; Krka — Zeleničar

354:405; Vseh devet — Pionir 418:428; Luknja — Krka 490:402. Skupina B: Dolenjski gozdar — Bolnica 347:332; Iskra — Toplice 370:370 neuspeškanji rezultat. Starih devet — Dolenjski gozdar 383:405; Bolnica — Iskra 371:335. J. M.

Sahovski turnir v Brezicah

V organizaciji Sahovskega kluba Brezice je bil odigran hitropotezni sahovski turnir, na katerem je igralo 10 šahistov iz Brezice. Najboljši je bil Bora Ilincič z 8,5 točke pred Radomirjem Mitičem in Marjanom Recerjem (7,5).

Takšni turnirji bodo po vsej vsak mesec.

M. JARANOVIC

Revija kegljačev

Na reviji kegljačev v Novem mestu je nastopilo 30 tekmovalcev, ki so tekmovali na 200 lučajev. Pokal je zaslužen osegli Robert Romih starejši, ki je podrl 826 kegljev. Sledijo: Anton Krušič 824, Jože Mirzjak 821, Stefan Horvat 806, Zlatko Romih 799 kegljev itd. Prvoplasirani Robert Romih je prijeto presenetil in zasluzeno prejel pokal, Anton Krušič in Jože Mirzjak pa sta prejela diplomi. J. M.

Tekmovalje kegljaških parov

Tekmovalje kegljaških parov v borbenih igrah je v polnem teku. Komisija za kegljanje pri občinski zvezi za telesno kulturo Novo mesto je prejela kar 32 prijav. V osmimo finala se je sodaj že igralo 16 parov. Največje presenečenje je, da so izpadli vsi pari Pionirja. J. M.

DO 3. JANUARJA 1968:

574 novih!

PRAZNIKI so vmes, pa je zato današnje poročilo malce drugačno kot v zadnjih 3 tednih: samo 90 novih naročnikov se nam je pridružil v zadnjem tednu! Bo pa zdaj spet boljše: obiskali bomo vse sodelavce, nagrade za v decembru zbrane nove naročnike pa bomo izplačali te dni. — Vse sodelavce prosimo: pohitite s pridobivanjem novih naročnikov! Pregled do srede:

BREZICE:	77
ČRNOMELJ:	45
KOČEVJE:	75
KRSKO:	55
METLIKA:	32
NOVO MESTO:	108
RIBNICA:	24
SEVNICA:	32
TREBNJE:	32
Razne pošte:	48
Inozemci:	46

AVTOMOBILISTI, OBISČITE
NOVI GOSTINSKI LOKAL

BIFE-DELIKATESO OTOČEC

NON-STOP

pri bencinski črpalki na Otočcu,

Po zelo ugodnih cenah nudimo izbiro domačih toplih in hladnih jedil ter pijač.

Cenjenim gostom se toplo priporoča kolektiv hotela »GRAD OTOČEC«

STE V ZADREGI ZA DARILO?

Sopek nageljčkov je primerno darilo za vsako priložnost! Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v vaši najbližji cvetličarni

nageljčke iz vrtnarije Čatež

AB Agraria BREŽICE

Popolno izgorevanje gorilnega olja, torej večjo ogrevno moč pri enaki porabi olja, izgorevalni prostor brez saj, ogrevane prostore brez neprijetnega vonja po gorilnem olju - vse to dosežete, če v vašo oljno peč vstavite

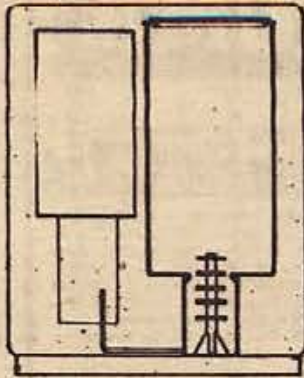

žarilni vložek

Proizvajalec:

INKOP

industrija kovinske opreme
KOČEVJE

tako postavimo vložek
v oljno peč

labod

NOVO MESTO

Najkvalitetnejše moške in otroške
srajce v modernih deseni in krojih!

INSTALATERSTVO

za vodovod, kanalizacijo in plinske
naprave

BOJOVIĆ JELENKO

BEOGRAD - Treća Nova 31 - Jajinci

Opravljamo dela pri gradnji novih greznic (septičnih jam) iz specialnega materiala
Naše storitve so za 30 odst. cenejše od klasične gradnje

Z garancijo in z minimalnimi materialnimi stroški popravljamo greznice (septične jame).

Z vrtanjem mehaničnih vodnjakov (artezski vodnjaki itd.) vam najdemo in zagotovimo zdravo ali industrijsko vodo ter zajamčimo zahtevano količino!

Spet neužitno vino v gostiščih

Sevniški tržni inšpektor je imel spet nevaležno berno. Preiskava vzorcev vin iz gostišča Karla Aliča v Gor. Brezovega in Ivanke Repovž iz Šentjanža je pokazala, da dve vrsti vina nista primerni za uživanje. Izmed petih vzorcev, ki so bili odvzeti pri Gostinskem podjetju v Sevnici, kar dva nista ustrezala. Pokvarjeno je bilo eno belo in eno rdeče vino. Prodajalec, ki je slabo vino podjetju prodal, ga je moral vzeti nazaj.

Novi primeri znova kažejo, da so gostinci še vedno premalo pazljivi pri nakupu vin, saj večinoma ne zahtevajo potrdil o kakovosti. Pivci seveda ne povprašujejo za vzorci slabih vin, slab glas pa gostišču vendarle ostane.

Gostilne ali bari?

»Pozno ponoči in celo proti jutru so odprte gostilne po vaseh okoli Ribnice«, se je pritoževal na zadnji seji skupščine neki odbornik in dodal: »Motorna vozila hrumijo v pijanih rokah... Kegljiska pokajo... Vaščani ne moremo spati.«

Pijanci navalijo v vaše gostilne, ko se zvečer ribniške gostilne zapro. Odbornik je zahteval, da se napravi red, če se ne da, pa je predlagal, naj občinska skupščina zaračuna tem gostilnam davek kot za bar, saj se vendar le bari lahko odprti do jutra.

Če sosed ne vpraša soseda

»Kje je načrtnost?« se sprašujejo v Brežicah, če bodo ob avtomobilski cesti od Bregane do Krškega uredili čar pet avtocampov. Na razdalji desetih kilometrov predvidevajo štiri: v Bregani, v Mokricah, v Čateških Toplicah in pri Horvatiču. Potem imajo še Krčani svoje načrte. Postaviti nameravajo tudi motel. Vse to kaže, da v turističnem načrtovanju ni enotnosti in ne sodelovanja med občinami, pa tudi v občini je to načrtovanje razdrobljeno.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni sporod od 4.30 do 8.00

PETEK, 5. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Slovenske narodne in isvedbi ansambla Jožeta Krebeta. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti: dr. Jože Perčec: Prihodnost govedoreje v Sloveniji. 12.40 Od vasi do vasi... 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Veliki valčki in uverture. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermeso. 17.05 Olovek in zdravje. 18.45 Na mednarodnih krilpotih. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Tatjano Gros. 20.00 Zboru Slovenske filharmonije dirigira Bogdan Babič. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 6. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli zabavne glasbe. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Bruno Bjelinski: Koncert za fagot in orkester. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v januarju. 12.40 Popevke iz studia. 14. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermeso. 15.45 Naš podlistek - E. Caldwell: Iz avtobiografije - II. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Igra, mo beat! 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Stanetom Mancinijem. 20.00 Spoznavajmo svet in dunavino. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 7. JANUARJA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 7.30-7.45 Za kmetijske proizvajalce. 8.05 Radijska igra za otroke - Claude Aveliaz: Buba Dien in kušček sladkorja. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. 10.00 Če pomniš, tovariši... Marjan Krišelj: Tinotov mlin. 11.00-11.15 Poročila - Turistični napotki za tuje

goste. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. 13.40 Nedeljska reportaža. 15.05 Nedeljska športno popoldne. 17.05 Znameniti pevci pojo arie iz Verdijeve oper. 17.30 Radijska igra. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.15 Serebnati večer.

PONEDELJEK, 8. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Iz jugoslovanskih studiov. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Prijubijene klavirske skladbe. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Šilo: Dopolnitev sortne liste kmetijskih rastlin. 12.40 Mali vokalni ansambli nastopajo. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Poje Partizanski invalidski pevski zbor iz Ljubljane. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 Signali. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Ladom Leskovecjem. 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 9. JANUARJA: 8.08 Z ansambli beogradske in zagrebške Opere. 9.25 »Logarski fantje« s pevci... 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jelka Hočevar: Razkuševanje gomoljev proti beli nogi krompirja. 12.40 Igrajo kmetijski pihalni ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermeso. 15.40 V torek na svidenju! 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana. 18.45 Na ravn in Olovek. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Decija. 20.00 Radijska igra - Anton Tomaž Linhart: Zupanova Mica. 21.15 Deset pevcev - deset melodij.

SREDA, 10. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Slovenski pevec in ansambel zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Ju-

rij Snegovičnik: O godnem medu. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Igramo za razvedrilo. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Naš podlistek - Marjan Tršar: Paris iz kranjske perspektive. 17.05 Mladina sobi in vam. 18.40 Nas razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Glasbene razglednice. 20.00 Doru Popovič: »Prometeja«.

ČETRTEK, 11. JANUARJA: 8.08 Arie iz francoskih oper. 9.40 Pet minut za novo pesmico. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Peter Kunstelj: Kako v Avstriji usmerjajo gospodarjenje na kmetijah. 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.45 Emajska šola. 15.40 Majhen recital tenorista Dušana Pertota. 17.05 Četrtekov simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovor! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Jožico Svete. 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov. 22.10 Komorni glasbeni večer.

RADIO BREŽICE

NEDELJA, 7. JANUARJA: 11.00 - poročila - Dr. Marko Pirč poroča o delu sveta za zdravstvo in socialno varstvo pri občinski skupščini Brežice - Ta teden v Delavski enotnosti - Za naše kmetovalce: inž. Miha Zmavc - Kakšne stroje za naše kmetije - Igra vam ansambel Franja Bergerja - Pozor, nimaš prednosti! - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.20 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 9. JANUARJA: 18.00-19.00 - Novo v knjižnici - Jugoton vam predstavlja - Literarni utiski: Thomas Mann - Iz naše glasbene šole - Obvestila in filmski pregled - Glasbena oddaja: Pojeta vam moški in ženski zbor DPD bratov Milavcev Brežice.

DOLENJCI!

kadar pridete v Ljubljano obiščite obrate

HOTELA SLON:

hotel - restavracija - kavarno - slaščičarno - bar - bife

V narodni restavraciji boste postreženi tudi s dolenskim specialitetami.

Prepričajte se o naših prvovrstnih specialitetah in solidni postrežbi!

Trgovina ali gostilna?

Baje so na željo nekaterih strank v dragatuški trgovini pred meseci začeli točiti tudi alkoholne pijače. Promotna imajo precej, ker je najbližja gostilna zaprta, vendar pa marsikatero stranko moti, ko vidj na prodajnem pultu vse polno natočenih kozarcev. Ali je tako poslovanje trgovine v skladu s higienskimi predpisi? Škoda, da se ne oglasi kdaj sanitarni inšpektor!

Na cesti je bila poledica

24. decembra dopoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti Gričca vas-Mali Podlog. Franc Vizler iz Vel. vasi se je pešal z osebnim avtom proti Gričci vasi. V ozrum in nespretnosti ovisku pri Gričci vasi je pripeljal naproti z osebnim avtom Alojz Zorko iz Brežic. Zaradi poledice na cesti sta trčila. Na avtomobilih je za okrog 4000 Ndin škode.

PREPOZNO!
DOBER TEK!
POPLAVA!
ROPAR!
TAT!
na pomoč!
NE DOMA!

Ob vsem tem pa ste lahko veliko bolj brez skrbi, če imate denar naložen pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI V NOVEM MESTU

ali pri njeni podružnici v KRŠKEM
oz. v njenih ekspoziturah v METLIKI in TREBNJEM!

Tudi v letu 1968 boste naložili denar najbliže in najbolje pri
DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI
in pri vseh dolenskih poštah!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Sobota, 6. januarja — Mojmir
Nedelja, 7. januarja — Lucijan
Ponedeljek, 8. januarja — Severin
Torek, 9. januarja — Julija
Sreda, 10. januarja — Viljem
Četrtek, 11. januarja — Gregor

ZANIMAVE

Ob bridki izgubi dobre, ljubljene in nepozabne žene, mame, stare mame, sestre in tete

ANE KASTELIC roj. Kobe,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in kolektivom MK Novo mesto, GG Novo mesto, Riji restavraciji v Novem mestu, hotelu »Grad Otočec«, KZSZ Novo mesto, Dijaškemu domu »Majda Vrhovnik« (Ljubljana) in Jugotehni (Ljubljana), ki so v težkih dneh sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje, ji darovali prelepe vence in cvetje in jo v velikem številu spremlili na zadnji poti do preranega groba na pokopališču na Dolžni. Posebna zahvala gospodu župniku za spremstvo in poslovljne besede.

Zalujoči mož Matija, sinovi Matija, Florian in Jože; hčerke Marija, Anica, Francka, Reza in Joži z družinami; brata Janez in Alojz in sestre Francka, Marija in Reza z družinami.

FRANČISKA HOČEVAR iz Novega mesta

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli podarili njen spomin, ji podarili vence ter jo spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Bogomiru Vodniku za požrtvovalnost in trud. Prav lepa hvala za poslovljne besede (+ odprtem grobu) g. Hedviki Svajgar, gospodu župniku iz Brusnice za opravljene pogrebne molitve in gospodu Kvasu iz Novega mesta za spremstvo na pokopališče. Vsem še enkrat priskrena hvala!

Zalujoča hčerka Fani z možem in nečak Ivan z družino in drugo sorodstvo
Chicago, Novo mesto, Brusnice

DESIJKE

Franca Bartija, ki živi v Avstraliji, šelja srčno novo leto 1968 bratje Ludvik, Lozje in Stane, sestrice Marija in Lojzka z družinami.

maliglas

SLUŽBO DOBI

NATARARICO, pridno in pošteno, sprejemem takoj. Ponudbo pošljite pod »Zanesljivo«.

PRODAM

PRODAM misarski kombiniran stroj: poravnalnik, debelina, vrtnjak, delovna širina 60 cm, stabilen. Mizarstvo Črtalič, Dobrava, Kostanjevica.

PRODAM 8 mesecev in pol brejo kravo. Brudar, Ragovo 4, Novo mesto.

POCENI PRODAM dnevno sobo. Ogljed vsak dan, S. Guštin, Krištinova 14, Novo mesto.

ODDELEK ZA UPRAVNOPRAVNE ZADEVE OBČINSKE SKUPŠČINE NOVO MESTO

obveščaja

lastnike in uporabnike motornih in priklopnih vozil na območju občine Novo mesto, da bo

PODALJŠEVAL PROMETNA DOVOLJENJA

vsak dan, razen sobote, do 31. januarja 1968.

Potrčila o znanju cestnoprometnih predpisov lahko zamenjate do 31. januarja 1968.

PREKLICI

Kdor bi kaj kupil od Franca Colariča iz Brezja 9 pri Sentijerneju brez moje vednosti, ga bom sodno preganjala. Rezka Colarič, Brezje 9, Sentijernej.

Preključem in se opravičujem Stanetu Gorsetu iz Rakitnice št. 26 za izjavo, ki sem jih izrekel 11. 6. 1967 v gostilni v Rakitnici. Milan Smalič, Grečarice 20.

Jože Zagar in Pavle Zupančič iz Birčne vasi, Novo mesto, prekličujeta, kar sva govorila o Anici Bukovec iz Birčne vasi, p. Novo mesto.

KINIO

Brezice: 5. in 6. 1. francoski barv. film »Fantomasov povratek«. 7. in 8. 1. nem. barv. film »Sinovi velike medvedke«. 9. in 10. 1. jug. film »NOZ«.

Crnomelj: 5. in 7. 1. amer. barv. film »Cat Ballou«. 9. in 10. 1. amer. film »Srečanje v parku«. 10. in 11. 1. franc. barv. film »Policej v New Yorku«.

Kočevje — »Jadrana: 5. do 7. 1. ital. span. barv. film »Za pest dolarjev«. 7. do 9. 1. span. barv. film »Doma iz Bejruta«. 10. in 11. 1. nemški film »Čakalnica smrti«.

Kostanjevica: 7. 1. amer. barv. film »Močnejši od slave«.

Metlika: 5. do 7. 1. španski barv. film »Mehanični klavirji«. 6. in 7. 1. nem. barv. film »Old Shatterhands«. 10. in 11. 1. italijanski film »Dan za levo«.

Novo mesto — »Krkas: 5. do 8. 1. amer. barv. film »Prerija castis«. 9. do 11. 1. nem. barv. film »Črni panter«.

Ribnica: 8. in 7. 1. amer. barv. film »Vzemi jo, moja je«.

Sevnica: 6. in 7. 1. franc. ital. film »Trije mušketirji — I. del«. 10. 1. »Trije mušketirji — II. del«.

Sodražica: 6. in 7. 1. amer. film »Ang Karenina«.

Trebnje: 6. in 7. 1. amer. barv. svanturistični film »Spurtaks«. Predstava traja 3 ure.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jožeta Tršinar iz Gornjih Dol — Mileno, Marija Hrastar iz Gornjih Sušic — Iztoka, Lojzka Strajnar iz Češnjekva — Maudana, Jožica Vovko iz Malih Brusnic — Mirca, Rozalija Papeš s Dalnjega vrha — Antona, Kata Alilović iz Leskovec — Stanica, Sonja Omerzel iz Metlike — Mateljko, Marija Novak iz Otoka — deklico, Stefka Mohar iz Regerbe

vasi — deklico, Justina Jerman z Mirne — dečka, Anica Erjavac iz Stranske vasi — deklico, Olga Hutar iz Počjočja — deklico, Marija Miketič iz Gorenjovc — dečka, Bogomila Gričar iz Dolnjih Jesenic — deklico in Marija Vrtačič iz Velikih Brusnic — deklico.

Rojeni v Novem mestu

V novomeški porodnišnici so konec lanskega in v začetku letošnjega leta rodile: Anica Kastelic iz Novega mesta, Karlovska 18 — Danico; Marija Jantolek iz Novega mesta, Paderšičeva 37 — deklico; Kristina Robida iz Jenkove ulice 1 — Tomaž; Marija Kotar s Partizanske 29 — Tomaž; Funika Prunc iz Kettejevega drevoreda 48 — dečka in Mira Gorjanec s Prešernovega trga 15 — Dušana.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Miroslava Davidovič iz Brežic — dečka, Frančiška Drugovič iz Bistnega — Ovetko, Jelica Šuštarčič iz Drenja — dečka, Terezija Božičnik z Malega Kamna — Manico, Ivana Tomše iz Globočic — Dorotejo, Milka Baznik iz Cerkej — Antona, Jožeta Novak iz Bistnega — Stanko, Zorica Totarvaj iz Brežic — dečka, Frančiška Kovačič iz Brezovice — deklico, Zinka Vimpolšek iz Pišec — deklico, Ljudmila Veršec z Bizeljskega — Martina, Antonija Kolman iz Gor. Brezovga — Mitja, Anica Kupres iz Cerja — Ivana, Funika Udovič iz Gazič — Marka, Boža Pralč iz Zagaja — Suzana, Ljudmila Koritnik iz Velike vasi — Vlada, Marija Beljak iz Medsave — deklico, Marija Rumštain iz Brežic — deklico, Ivanka Račič iz Mrtvic — deklico, Katarina Penzič iz Kladnika — dečka.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponovorodili in istakli pomoči v brežiški bolnišnici: Antonija Dernikovič, gospodinja z Bizeljskega, je konj ugriznil v desno roko; Slavica Ljubek, gosp. pomočnica iz Orešja, je padla po bregu in si v gnezdu zlomila levo nogo; Franc Dernikovič, avtomobilist iz Orešja, si je poškodoval desno roko na brusni plošči; Franc Les, kmet iz Mrzlave vasi, se je užagal v desno koleno.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk in

KMETIJSKI STROJI

IZREDNO NIZKE CENE!

VSE INFORMACIJE DOBITE:

NOVO MESTO: MOCNIK, Sokolska 3, št. telefona (068) 21-639

SEVNICA: TOTER, Heroja Maroka 3

PEROTTI-EXPORT 3, FRANCESCO 41, TRST

SPREJEMA IN ODDAJA VAŠE ŽELJE

Prav je, da zveste:

Tudi kočevska in črnomaljska občina: 100%!

27. IN 29. DECEMBRA LANI sta tudi občinski skupščini Kočevje in Črnomelj nakazali zadnji obrok za pogodbeno sofinanciranje svojih komunalnih strani v Dolenjskem listu za 1967. Ker bomo zadnja dva bančna izpiska dobili šele te dni, bomo o drugih občinah lahko poročali 11. januarja.

ZA DELOVNE ORGANIZACIJE, ustanove in za vse druge »uradne naročnike«, ki dobivajo Dolenjski list in »Skupščinski Dolenjski list«, velja od 1. januarja 1968 dalje nova naročnina, ki znaša 50 Ndin. Račune bomo tem naslovnikom poslali prihodnje dni.

PO IZJAVAH ODGOVORNIH predstavnikov vseh 9 občin, lastnic in izdajateljic našega domačega pokrajinskega tednika, bo ostal letos obseg stalnih komunalnih prilog v Dolenjskem listu tak kot lani: vsaka občina bo imela vsak četrtek v našem časniku po eno stran svojega gradiva, novomeška pa 2 in četrt strani. V poletnih mesecih bo ta obseg skrčen na polovico.

NOVOLETNI KOLEDAR za 1968 smo priložili današnji številki vsem starim in novim naročnikom — s priručno željo, da bi jim vse leto kazal samo dobre, prijetne in razveseljive dni! V takem upanju vas lepo pozdravlja vaš

DOLENJSKI LIST

POLOŽNICE

za nakazilo naročnine smo danes priložili vsem naročnikom, ki žive izven Slovenije (v drugih jugoslovanskih republikah). Prosimo jih, da nam čimprej nakažejo vsaj polletno naročnino (16 novih dinarjev), če želijo list nemoteno prejemati na svoj stalni naslov. Vsem, ki lahko nakažejo takoj celoletno naročnino (32 novih din), pa bomo še posebno hvaležni, saj nam bodo prihranili s tem mnogo dela.

NAROČNIKE V TUJINI prosimo, da nam nakažejo celoletno naročnino s čekom ali v tuji valuti (4 ameriške dolarje oz. ustrežno drugo valuto v tej vrednosti). Če plačujejo svojcem v tujini naročnino naši državljanji, jih prosimo, da čimprej obnovijo vsaj polletno naročnino (25 novih din oz. 2500 Sdin).

NAROČNINO ZA PRVO POLLETJE 1968 bodo pri vseh naročnikih v Sloveniji pobrali pismonoše prve dni februarja. Če zdaj prosimo naročnike, da poravnajo naročnino takoj pri prvem obisku pismonoše, ker imamo s ponovno izterjavo samo ogromno nepotrebnih izdatkov in zamudnega dela.

NAROČNINA ZA DOLENJSKI LIST mora biti poravnava v vsakem primeru za pol leta vnaprej. Vse naročnike doma in na tujem prosimo za sodelovanje tudi na tem področju, saj brez urejenega finančnega poslovanja ne moremo redno izdati domačega pokrajinskega tednika.

ZA RAZUMEVANJE IN SODELOVANJE se vam lepo zahvaljujemo in vam želimo v novem 1968. letu vse dobro!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

KRONIKA NESREČ

Nesrečno srečanje avtomobilistov

2. januarja okoli 11. ure sta se pri Dol. Težki vodi med srečanjem zalelela osebna avtomobila, ki sta ju vozila Stanislav Štukelj iz Pirana in Jože Kikelj iz Ljubljane. V Štukeljevem avtu so bili poškodovani trije, v Kikeljevem na en potnik, škoda pa so ocenili na 6.500 N dinarjev. Med srečanjem je Štukelj avto na zasneženi cesti zaneslo v Kikeljevo vozilo, ki ga je voznik ustavil.

Valencič je bil huje poškodovan, škoda pa so ocenili na 38.000 Ndin.

Z osebnim avtom v zapornice

28. decembra popoldne se je pripetila prometna nesreča v Križevski vasi pri Metliki. Anton Radovan, ki je prišel v Loko pri Sentijerneju na obisk iz Kanade, se je pejal z DKW juniorjem Jožeta Radovana iz Metlike proti Križevski vasi. Pred križiščem je opazil, da so železniške zapornice spuščene. Ker avtomobila ni mogel ustaviti, je trčil v zapornice. Vozniku in sopotnikom ni bilo nič, škoda pa so ocenili na 4.500 Ndin.

Mopedist v osebni avto

Na Ulici heroja Starhe v Crnomlju se je mopedist Mirko Ramič iz Črešnjevca zaletel v osebni avto Marjana Svrtiča. Mopedist je padel in si poškodoval nogo. Odpehali so ga v novomeško bolnišnico, škoda je bila za okoli 200 Ndin.

Neprimerna hitrost

20. decembra popoldne se je Jože Glogovič iz Vel. Obreža pejal z osebnim avtom iz Dobove proti Vel. Obrežu. Naproti mu je pripeljal pravilno po desni strani voznik konjske vprege Anton Škalcer iz Vel. Obreža. Zaradi neprimerne hitrosti glede na stanje ceste je avto zadel v konje. Na avtomobilu je za okoli 200 Ndin škode.

Zastoj pri Hrastju

30. decembra sta na avtomobilski cesti pri Hrastju vsak na svoji strani obstala tovornjaka s prikolicama, ki sta ju vozila Metod Valencič iz Mosta na Soči in Anton Ojaj iz Zaloga pri Novem mestu. Prometi so zaprli za obe smeri. Iz Ljubljane je Janez Dregar pripeljal SAPOV avto. Voznik avto-busa ni mogel pravočasno ustaviti in je trčil v Valencičev tovornjak.

Ob nenadni smrti naše ljubljene in nepozabne mame in stare mame

MARIJE RETELJ rojene RAJER,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so v težkih urah sočustvovali z nami, ji darovali vence in cvetje, jo spremlili na zadnji poti in nam izrekli sožalje. Najlepša hvala za vso pomoč sosedom, posebno Črtaličevim in Vidrihovim.

Zalujoči otroci in vnuki

Novo mesto, 29. decembra 1967

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bafer, Miloš Jakopčec, Marjan Legan, Jože Primec, Jožica Toppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moško.

IZHAJA: vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 novih dinarjev (3200 Sdin), polletna naročnina: 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustrežna druga valuta v vrednosti 4 amer. dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: CP »Delo« v Ljubljani.